

Yarına Ne Kaldı

BSB Belgesel Sinema Eser Sahipleri Meslek Birliği

Üye bilgileri

BSB'lerinin üye bilgileri güncelleme, repertuar güncelleme, MEBSİS işleri başladı.

Bu konuda yapmamız gereken işler çok! Yavaş yavaş toparlıyoruz. Siz değerli üyelerimizle ne kadar aktif bir iletişim içinde olabilirsek o kadar hızlı yol alabiliriz. Henüz iletmemiş olan üyelerimizden öncelikli ricamız, filmleriyle ilgili yetki belgelerini hazırlayıp BSB'ye iletmeleri önemle duyurulur.

Kıraathane Edebiyat Evi'nde Buluşuyoruz

Bahar mevsimini geldi cemreler düştü. Baharı enerjik bir şekilde karşılamak, birbirimizden haberdar olmak, hasret gidermek ve yapılacak çok çeşitli işleri konuşup, paylaşmak için bir araya geleceğimiz şimdilik tek mekanımızda olan Kıraathane Edebiyat Evi'nde buluşuyoruz. Ne zaman mı?
1 Mart Cuma akşamı saat 19.00'da Kıraathane Edebiyat Evi'nde... Katılımınızdan mutluluk duyacağız.

Suha Arın'ın Ölümünün 20.yılı

01 Şubat 2004

Filistin Halkının Mücadelesine Destek

Arap ülkeleri ile İsrail arasında 1948'de yaşanan savaş Filistin'in işgaline engel olamazken, İsrail'in kurulduğu günden bu yana Filistinlilerin acıları dinmiyor.

BSB Belgesel Sinema Eser Sahipleri Meslek Birliği "Filistin" konulu belgesellerle yaşanan süreç içinde yapılan belgesellerden oluşan bir seçkiyi hazırladı. Alt yazıları ve telif sorunları çözülen filmlerin gösterimi için Belediye ve bir kısım kuruluşlar ile iletişime geçildi. Bu konuda üyelerimizin de desteğini bekliyoruz. İlişkilerini bu konuda kullanacak üyelerimiz haydi....

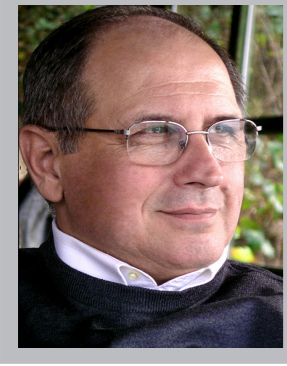
Türk belgesel sinemacılığının ustası olarak gösterilen ve 2004 yılında vefat eden, "Altın Portakal" başta olmak üzere birçok ulusal ve uluslararası ödül alan Suha Arın, vefatının 20. yılında anıldı.

Belgesel sinema evrensel bir mesaj taşımalıdır. Aslanların hayatı gibi yapımlar belgesel değil, bilgiseldir. Evrensel mesajı yok. Ama eğer, "Aslan, karnını doyuracak kadar avlanır" derse, işte bu belgeseldir. Çünkü insanoğluna bir mesaj veriyor. Belgesel sinema, bilimle sanatın kesişme noktasındadır. **Suha Arın** (2. Ulusal İletişim Kongresi)

Belgeselci sanat adamı yönüyle estetiği, bilim adamı yönüyle doğruyu yansıtmalıdır. Bilim ve sanatın kesiştiği noktada belgesel ortaya çıkar... **Suha Arın**

Belgesel Sinema, gerçeklik arayışının estetiğidir.

İnsanlık mirasını ve kendi duruşunu, sahip olduğu etik değerlerle korurken, bilimi ve sanatı buluşturduğu noktada, kendi estetiğini kurar.

Mustafa Savaş Güvezne

BSB Yönetim Kurulu Üyesi

Köşe Başı

Aylık olarak bir bülten çıkararak haberleşmemizde yeni bir sayfa açmak isteği ile yola çıktık. “YarınaNeKaldı” adını taşıyan bülten 3’üncü sayısına ulaştı. Digital ortamda yayınladığımız bu bültenin bir deneme olacağını düşünmüştük ama artık denemeyi aştık. Nefesimiz kesilmezse yola devam ediyoruz.

Gelin BSB’nin içinde neler oluyor bir bakalım:

Genel kurul sonrası BSB’nin yönetiminde görev alan ekip, iletişime önem veren şeffaf, izlenebilir ve katılımcı bir çalışma yöntemi izliyor. Üyeler böyle gördüklerini söylüyorlar. Biz onların yalancısıyız.

Bir yandan BSB’nin bürokratik işleri yürütülürken, diğer yandan iç yapının yeniden elden geçirilmesi, üyelerin ve eserlerin yetki belgelerinin tekrar belirlenmesi, maddi durumun düzeltilmesi çalışmaları hızla devam ediyor. Mekân sorunu konusunda yeni bir gelişme olmadı. Ama arşivin yedeklenmesi işlemi büyük ölçüde bitirdi.

Bu arada bülten içinde de yer alan BSB’nin diğer meslek Birlikleri ile kuracakları “Federasyon” tartışmaları ve müzakereleri sonuçlandı. Genel kurulumuzda alınan kararların ışığında imzalar atıldı. Geniş bilgi bültenin içinde.

Bu ayın bülteninde işlenecek temamız “seçim” ama politik dünyanın seçimlerinin yanı sıra, her türlü “seçim”den kapıyı açmak istedik. Seveceğiniz konularla karşılaşsınız umarım. Kısa bir araştırma sonucunda belgeselci dostlarımızın üç filmine ulaştık. Siyasi seçimler üzerine yapılmış filmler bunlar. Bir de İran’da yapılan bir film festivali jürü üyeliği üzerine bir yazı. Güzellik seçimleri de işin tuzu biberi olabilirdi!

Bir ay sonra görüşmek dileğiyle...

Genel Kurul sonrası fotoğraf çekimi

SİNEMA ESERİ SAHİPLERİ FEDERASYONU (SEF) KURULDU!

Sinema eseri sahiplerini temsil eden dört meslek birliği; BSB (BSB Sinema Eseri Sahipleri Meslek Birliği), SENARİSTBİR (Senaryo ve Diyalog Yazarı Sinema Eseri Sahipleri Meslek Birliği), SETEM (Sinema ve Televizyon Eseri Sahipleri Meslek Birliği) ve SİNEBİR (Sinema Eseri Sahipleri Meslek Birliği) “Sinema Eseri Sahipleri Federasyonu (SEF)” adı altında bir federasyon kurmuştur.

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nun (“FSEK”) 4630 sayılı Kanunla değişik 42’nci maddesi ve 07/04/2022 tarihli ve 31802 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 5403 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe giren Telif Hakları Alanında Meslek Birlikleri Yönetmeliği’nin 60’ıncı maddesi hükümlerine göre kurulan Sinema Eseri Sahipleri Federasyonu-SEF’in merkezi Asmalımescit Mahallesi, Asmalımescit Cad., No: 3, Kat: 2, D:4 Beyoğlu / İstanbul adresidir.

Sinema Eseri Sahipleri Federasyonu, yönetmeliğin 60’ıncı maddesi uyarınca sinema eseri sahiplerinin üyesi olduğu meslek birliğine imzaladığı yetki belgesi ile devrettiği mali haklarından; FSEK madde 22 “Çoğaltma Hakkı”, madde 24 “Temsil Hakkı”, madde 25 “İşaret, Ses Ve/Veya Görüntü Nakline Yarayan Araçlarla Umuma İletim Hakkı”nın takibi, idaresi, lisans sözleşmelerine konu edilmesi, eserlerinin kullanılmasından kaynaklanan telif ücretlerinin ve tazminatlarının tahsili ile hak sahiplerine ağıtımı alanlarında faaliyet gösterir.

Federasyonun amaçları;

a) FSEK, Yönetmelik ve Tüzük çerçevesinde, Federasyona üye meslek birliklerinin yönetimi altındaki hakların takibi, idaresi, lisans sözleşmelerine konu edilmesi, her türlü lisanslama işlemlerinin gerçekleştirilmesi, eserlerinin kullanılmasından kaynaklanan ulusal ve uluslararası telif ücretlerinin ve tazminatlarının tahsili ile hak sahiplerine

dağıtımı,

b) Federasyona üye meslek birliklerinin tüm kullanımlar ile ilgili ortak lisanslama yapmasını sağlamak, bu çerçevede FSEK ile tanınmış hakların idaresini ve takibini, alınacak ücretlerin tahsilini ve hak sahiplerine dağıtımını sağlamak, gerektiğinde her türlü idari, hukuki ve cezai dava ve takip yollarına başvurmak, alternatif uyuşmazlık çözüm yolları da dahil olmak üzere her türlü hukuki işlemleri gerçekleştirmek,

c) Gerektiğinde kamu kuruluşları, meslek birlikleri, tüzel kişiler ve gerçek kişilerle iş birliği yapmak,

d) Telif bilincinin gelişmesi için ulusal ve uluslararası çalışmalar yapmak, mevzuat çalışmalarına katılmak, kongre, konferans vb. eğitim ve tanıtım amaçlı organizasyonlar düzenlemek ve organizasyonlara katılmaktır.

Kuruluş tüzüğünde SEF’in görev ve yetkileri ise şu şekilde belirtilmiştir:

a) Faaliyetlerini etkinlik, katılımcılık, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerine göre yürütmek.

b) Federasyona yetki belgesi ile devredilen hakların yönetimini hakkaniyete uygun koşullarda gerçekleştirmek.

c) Yönettiği haklara ilişkin her türlü bedelin tahsilini ve dağıtımını, Federasyon Dağıtım Yönergesi’nde belirlenen süre ve kriterlere uygun olarak adil ve şeffaf bir şekilde gerçekleştirmek.

d) Üye meslek birliklerinin yaptığı bildirimler doğrultusunda ortak veri tabanı oluşturmak.

e) Yazılı talepte bulunan ilgili kişilere, temsil ettiği eserlerle ilgili bilgileri vermek.

f) Yönettiği haklarla ilgili tarifeleri FSEK’te belirlenen süre ve kriterlere göre hazırlayıp duyurmak

g) Yönettiği hakları korumaya ilişkin tüm tedbirleri almak, bu amaçla gerekli hallerde idari, hukuki veya cezai yollara başvurmak.

h) Kişisel verilerin korunmasına ilişkin yükümlülüklerle uyumaktır.

SUHA ARIN ÜZERİNE SORULMAMIŞ SORULAR VE YAZILMAMIŞ ANILAR

Hasan Özgen

Modern Türk Belgesel Sineması'nın öncü ve simge ismi Suha Arın aramızdan ayrılmalı 20 yıl oldu. Bu ayrılış hemen her yıl, birbirine benzer kutlama ve taziyelerle geçiyor. Ve her geçen gün akademi onu yeniden keşfediyor.

Rivayet odur ki Shakespeare ölünce, mezarı ziyaretçilerle dolup taşar ve dikilen mumların dumanlarından bir süre sonra Shakespeare'in mezarı görünmez olur.

BSB, benden bir anma yazısı istediğinde -hem kişisel hem de mesleksi açıdan görüşlerimi kezlerce yazdığım, anlattığım için- değişik bir yazı yazabilir miyim, diye yola çıktım.

Başlıktan anlaşılacağı gibi sorular ve anılar üzerinden yeni bir deneme yapma cüretimi anlayışla karşılırsınız diye umuyorum.

SORU 1: Suha ARIN neden BSB üyesi değildi?

Neden kurucu üye olmadı ya da yapılmadı? Bu benim en çok karşılaştığım sorulardan. Öyle ya, bütün belgesel sinemacıları kuşatan bir dernek/birlik kuruluyor, Suha Arın burada neden yok. Yaşarken bu konuda ona sorulmuş tek bir soruya rastlamadım. Ya da merak edip araştıran akademisyen ya da sinema yazarına... Sanırım bunun bilgisi BSB'nin kuruluş dönemi kadrolarından gelir.

ANI 1- Zekai ARIN :

Suha Arın'ın mayasında var olan inat ve disiplinin genetik kaynağı nedir. Öyle ya, şair Cansever "İnsan yaşadığı yere benzer" demiyor mu? Aile içinde örnek alabileceği bir rol model var mıydı? Ben onunla çalışıp tanış olunca Arın Ailesi'nin kapıları bana da açılmış oldu. Sofralarına oturdum, ekmeklerini yedim. Gözlemlerim rol model olarak iki kişiye kayıyor. Amerikan Haberler'de çalışan ağabeyi Süreyya Arın ve babaları Zekai Arın. Ağabeyi Süreyya Arın, Suha hocanın bütün filmlerinde "anlatıcı sesi" olarak rol aldı. Ayrıca kardeşinin başarılı olması için çok çaba harcadığına da tanıştım... İkisinin de ayrı ayrı etkileri olmuştur kuşkusuz, fakat ben Zekai Bey amcanın kişiliğini tanıdıkça, onunla sohbet ettikçe, entelektüel derinliğine ve sabrına hayran kalmıştım. Zekai Arın, emekli orman mühendisiydi ve zamanın ruhuna uygun olarak mühendisliği masa başında değil, alanda çalışarak gerçekleştiren Cumhuriyet aydınlarındandı. Ve bu saha çalışmalarının mirası ona romatizma olarak dönmüş. Tanıdığımda hayatı tekerlekli sandalyede geçiren derviş sabırlı ve hoşgörülü bilge bir babaydı. Belgesel sinemanın içinde yol aldıkça anladım ki bu iş, sabrı büyük bir derviş olmayı gerektiriyor. Bu genetik miras Zekai Arın'dan Suha hocaya geçmiş diye düşünürüm.

Yıl 1983... "Kula'da Üç Gün" belgeselinin bütün çekimlerini tamamlamıştık. Suha hoca "filmin finali yok" deyip duruyordu. Teknik ekip olarak bizlerin ve gelin rolündeki kızımızın dışındaki bütün ekibi -ki Basın Yayın Yüksek Okulu'ndan bu çalışmaya 20-25 genç arkadaşımız katılmıştı- evlerine yolladı. 3-4 gün bir final arayışı sancısı yaşadığını gözledik Suha hocanın. Genellikle kendi başına düşünüyor, arada bizlerle bir sorgulamaya giriyordu. Ve bir sabah belgeselin finalini doğurmuş olarak çıktı karşımıza. "Kula'da Üç Gün" belgeselinin seyrettiğiniz finali, o derviş sabrının ve arayışının sonucunda çıkmıştır...

SORU 2: Modern Türk Belgesel Sineması'nın kurucusu sayılan ve çeşitli akademik tezlere ve kitaplara konu olan Suha Arın akademide nasıl yer buluyor?

Büyük bir sevgi ve saygı ile anılıyor, yazılıyor kuşkusuz. Hakkında yazılanların tümünü okuma şansım olmadığı için şimdi yapacağım genellemelerde, bu genellemenin dışında ciddi tezler yazan bilim insanlarından özür dileirim. Ancak benim Suha Arın ile ilgili gördüğüm akademik anlayış genellikle şu: Suha Arın'ın hayatı, filmleri, ödülleri ve övücü saygı sözleri. Onun geniş filmografyasında yer alan filmlerinin ciddi analizleri ile -birkaç yazının dışında- ben karşılaşmadım. O filmlerden birini ya da birkaçını "özne" yaparak analiz eden, böylelikle o yaratım sürecini ve onu besleyen görsel-işitsel girdileri anlatan, öven ya da eleştiren bir çabaya tanık olmadım. Ancak bütün o filmler şeyleştirilerek/nesneleştirilerek arka arkaya sayıldı, sayılıyor. Yazılarda Suha Arın, yaratıcı bir insandan/bir yönetmenden uzaklaştırılarak bir masal devine dönüştürülüyor...

Arın ailesi

İstanbul'un Çağırdığı Su

Safranbolu'da Zaman

ANI 2, HİTİT SARAYI:

Suha Arın, 1975 yılında TRT'ye dört haber belgeseli hazırlamıştı. En başından bu belgesellerin kameramanlığını yapma şansım oldu. Hem sinema denen mucizeyi tanıyor, hem de uzun bir askerlik ve hapis döneminin ardından hayatı yeni ilişkiler ve yeni kavramlarla keşfediyordum. Sanat tarihi, arkeoloji, antropoloji vb gibi kavramlar ve olgularla yeni tanışıyordum. Bir gün Suha hoca aradı "hafta sonu boş musun?" diye. Ve ekledi; **"Bir Hitit sarayını çekmeye gelirmisin?"** Bende ne heyecan! Hitit sarayı çekilecek ve önemlisi ben ilk defa göreceğim bir Hitit sarayını... Cumartesi sabahı iki stayşın Reno Toros ile yollara düştük. Ekipte kimler vardı tam anımsamıyorum ama kardeşi Reha Arın da vardı. Tokat Zile'ye, Zile'deki Maşathöyük'e gidiyorduk. Prof. Dr. Tahsin Özgüç hoca orada kazıya başlamış ve bu önemli buluntunun çekilmesini rica etmiş Suha Arın'dan. Yolboyu ben ne hayaller kuruyordum Hitit sarayı ile ilgili... AncakakşamadoğruvardıkMaşathöyük'e. Güneşbatı batacak. Hoca köyün muhtarı ile ayaküstü bir şeyler konuşup bir tepeciğe koştu ve oradan bana bağırdı. **"Kamerayı kap gel Hasan, güneş batmadan çekelim"** Zıpkin gibi olduğumuz günler. Başajdan Süreyya Arın aracılığı ile Amerikan Haberler'den aldığımız ARRİ BL 16mm kamera ve sehpayı alarak tepeye koştuk. Hoca bir çukurun başında ve içine pür dikkat bakıyor. Ben duraksadım doğal olarak. **"Çek-sene geç kalacağız"** dedi telaşla. Ben de **"Hocam bu çukur, saray nerede?"** diye sordum. Hafif kızgın **"Saray işte bu, ne bekliyordun"** dedi. Çukuru ve içindeki kerpiç duvar kalıntılarını çektim çekmesine ama ne hayal kırıklığı yaşadım anlatamam. Oysa hayat anlatıyor. Bu deneyler arttıkça, merak edip okudukça, gezip hayret ettikçe insanoğlunun tarih ve kültür denen serüveninin, bilgi denen yaratıcı-üretici gücünün evrimini anlıyor, kendine daha çok yaklaşıyorsun!

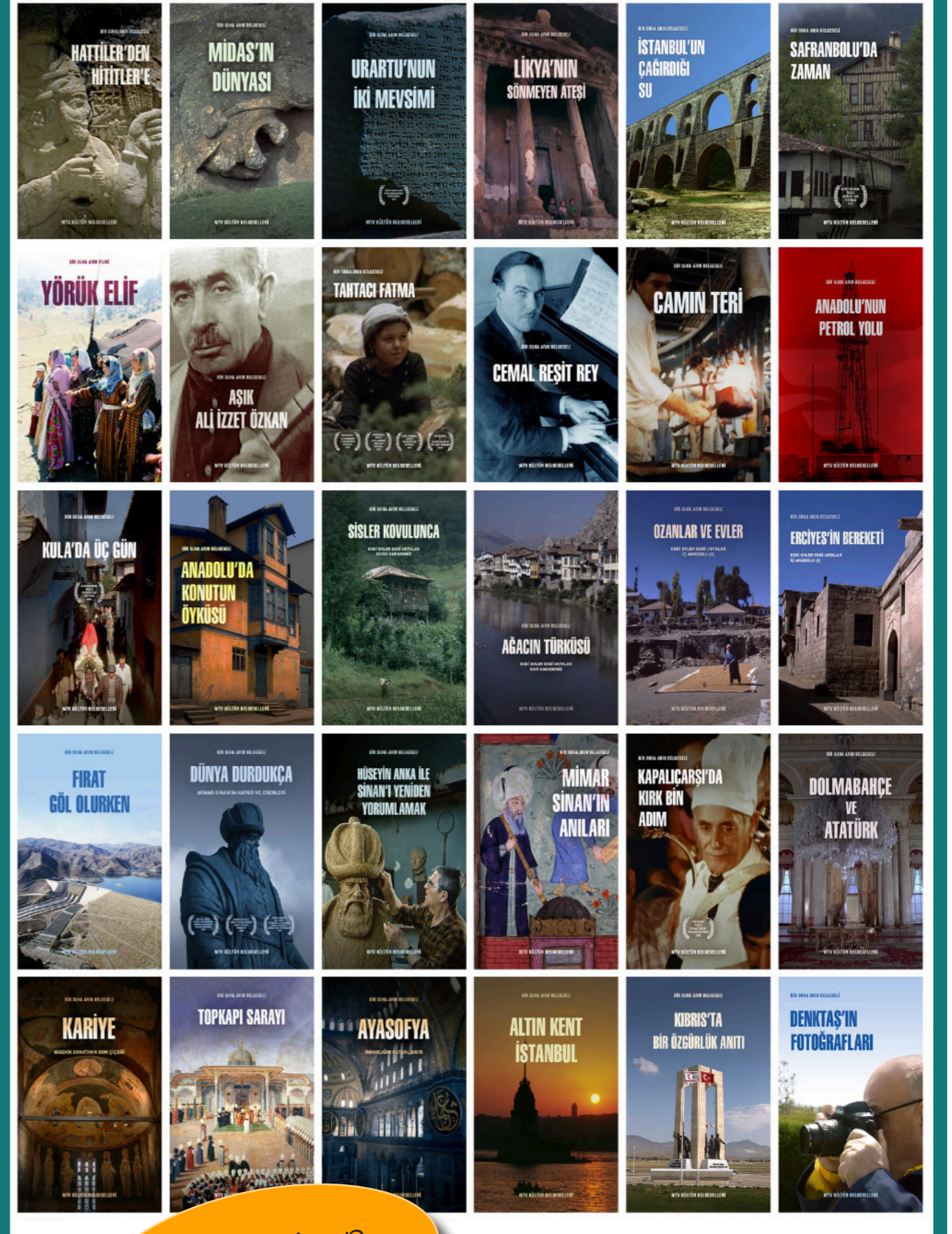
ANI 3; "CAM CAMA DEĞİL; CAN CANA";

Adını Maşathöyük olarak anımsıyorum köyün ama bugünün kaynaklarında adı **Yalinyazı** olarak geçiyor(*)

Muhtar bizi konuk ediyor. Ağır misafirler sayılıyor. Köy odası ya da muhtarın evinin salonunda akşam yemeği. Hepimizin önünde birer büyük rakı şişesi ya da sürahisi. Sonra anlıyorum ki bir alevi köyünde misafiriz. (Çok sonraları Tokat-Amasya yöresindeki alevilerin Hubyar Alevileri olarak bilindiğini ve Selçuklu'ya kök söktüren Baba İlyas isyanından kalanların torunları olduklarını öğreniyorum...) Rakılar boğma rakı ve masada hepimize servis eden **"saki"**ler var. İçiyoruz içmesine ama, bardaklardaki rakı hiç eksilmiyor, her an dolu. Ev sahipleri içtiğimiz şeyin rakı değil **"dem"** olduğunu ısrarla vurguluyorlar bize. Öyle ya, demleniyoruz işte...Bu arada bir kentsoylu geleneğine sadık olarak bardakları şerefe kaldırıp tokuşturmayı denemek istiyoruz. Çok görgülü bir şekilde tokuşturmak yerine, avuçlarcasına kavradıkları kadehin ön yüzünde kalan ellerini bizim rakı tutan parmaklarımıza dokundurup **"Cam cama değil, can cana"** diyorlar. Büyük ders... Ve o gece **"cam cama değil, can cana"** ile geçiyor. Resmen ağır sarhoş oluyoruz. Evlere dağılırken Reha Arın'ın ayakkabılarını topuklarından giymeye çalışarak **"bunlar benim değil"** diyen feryatlarını anımsıyorum. Anılar da sorular kadar değerlidir bana göre. Bu kadim topraklarla hemhal olup belgesel sinema yapmaya çalıştıkça, öğreniyorum ki ben bir seyirlik nesne hazırlarken, her seferinde kendimi yeniden inşa edilmiş buluyorum. Bana göre belgesel sinemanın asıl mucizesi; onu üretmek için yola çıkanları sürekli yenileyip yeniden inşa etme yeteneğidir. Buna galiba **"değiştiren de değişir"** diyorlar. Suha Arın hocama sadece öğrettikleri için değil, benim **"yol eri"** olma serüvenimde, yolu açtığı için de binlerce teşekkür borçluyum.

Hasan Özgen
hasozgen@gmail.com

(*) Zile Maşat Höyük - Tokat
Kaynak: Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arşivi

Suha Arın
Belgeselleri

Seçilme duygusu ne kadar insanı tutkularının esiri yapar? Mutlaka ben seçilmeliyim o koltuğun sahibi ben olmalıyım diye direnir.

Arif Bey bir partiye dayanmadan bir örgütün desteğini almadan, sadece akarsından destek ve yardımı ile politikaya girer ve iktidar koltuğuna ulaşmak için yıllarını verir.

Bir sefer, iki sefer değil defalarca bu yarışta girer.

Olay Kıbrıs'ta geçmekte. Seçilmek isteyen kişi Arif Salih Kırdag milliyetçi bir siyasetçi. Daha önce Belediye Başkanlığı, Milletvekilliği ve Cumhurbaşkanlığı olmak üzere 12 kez seçimlere girmesine rağmen, hiçbirinde başarılı olamaz. "Cumhurbaşkanı"nın belirleneceği 13. seçimde başarılı olacağına yürekten inanmakta.

En güçlü gerekçesi ise Facebook ve Twitter üzerinden yürüttüğü kampanyasında, kendisine gösterilen ilgidir. İnternete yüklediği videolar kısa sürede binlerce kişi tarafından izlenir. Özellikle gençlerin desteğini aldığından emindir. Arif Bey kendisine yönelen ilgiyi oy patlaması olarak yorumlar ve seçim kampanyası için köy köy aday dolaşır. Hatta bu kez başarılı olamazsa siyasetten çekileceğini açıklar...

Arif Bey gittiği her yerde, Kıbrıs sorununun çözümsüzlüğünden bıkmış insanlara kendi projelerini anlatır. Sevgili eşi Hülya Hanım onun tek destekçisi olarak hep yanı başındadır. Afişlerin asılmasından, megafonun taşınmasına kadar bütün işleri yapar. Birbirlerinden başka kimseleri yoktur.

Bu ilginç kişi ve başından geçen serüven, bir belgeye konu olur.

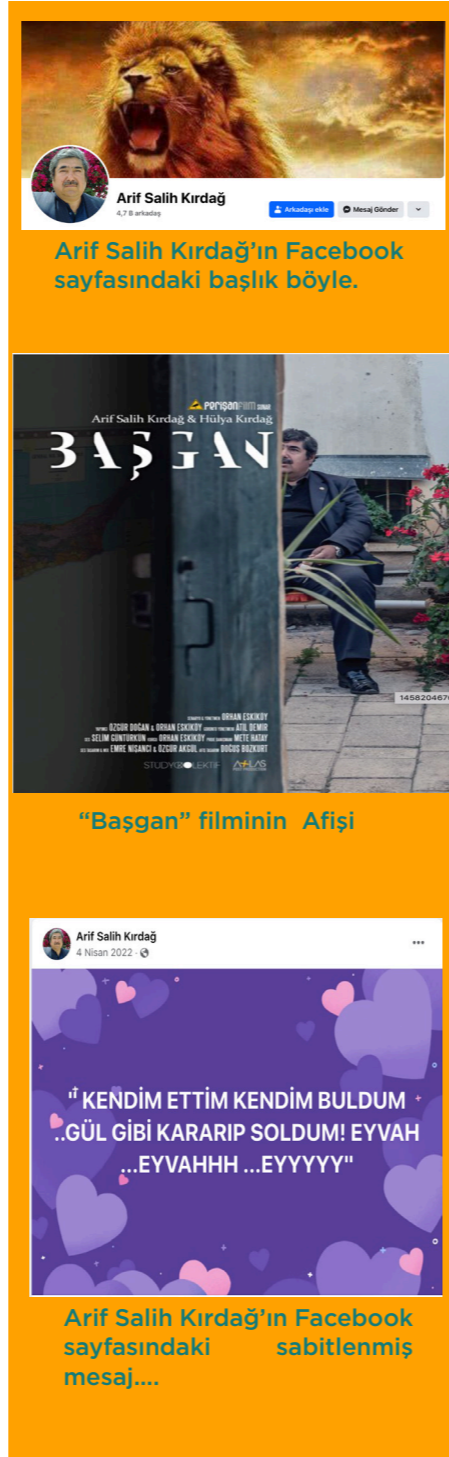
Yıllardan beri Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde aday olan Arif Salih Kırdag, belgesel konusu olur. Kırdag ekseninde Kıbrıs Türk siyaseti ve Kıbrıslı Türklerin siyasetle ilişkisini irdeleyen belgeselin adı BAŞGAN.

Yönetmenliğini Orhan Eskiköy'ün, danışmanlığını Mete Hatay'ın yaptığı belgesel, Arif Salih Kırdag'ın 13. seçim kampanyası üzerinden Kıbrıslıların siyasetle ilişkisini, Kıbrıs Türk siyasetini irdeleyiyor. Belgesel, 35.Uluslararası İstanbul Film Festivali belgesel bölümünde gösterilir.

Yönetmen Orhan Eskiköy; BAŞGAN filmini, 2015 yılında Kıbrıs Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin kampanya döneminde 20 günlük bir çekim ve 4 ay süren kurgu-post prodüksiyon sürecinin ardından tamamlanır. Halen Kıbrıs'ta yaşayan ve Altın Portakal ve Altın Koza ödüllü yönetmen Orhan Eskiköy, "İki Dil Bir Bavul" (2008), "Babamın Sesi" (2011), "Başgan" (2016), ve "Taş" (2017) belgesellerini gerçekleştirdi.

Başgan filminin linki;

<https://www.youtube.com/watch?v=1vkj5ejAQWQ&t=2s>

Sheffield Doc Fest / 12-17 Haziran 2024/ Sheffield, İngiltere

Bu festival belgeselin sınırlarını sorgulamak ve genişletmekle ilgileniyor. Her uzunlukta ve formatta kurmaca dışı projeleri kabul etmektedir.

Son başvuru tarihi: 1 Mart 2024

Websitesi: <https://sheffdocfest.com/film-programme-entries>

FEST - New Directors New Films Festival/ 14 Haziran- 1 Temmuz 2024/ Espinho, Portekiz

Yaşlarına bakılmaksızın, ilk veya ikinci yapımlarını gerçekleştiren yönetmenlerin uzun metrajlı kurmaca ve belgesel filmler (minimum uzunluk 55 dakikadır) ile kurmaca, belgesel, animasyon ve deneysel sinema türlerinde, 35 yaş ve altında olan yönetmenler tarafından çekilen ve yapım sürecinin sonundaki kısa filmler (yapım süresi 54 dakikaya kadar) başvurabilir.

Son başvuru tarihi: 4 Mart 2024

Websitesi: <https://filmfreeway.com/FestNewDirectorsNewFilmsFestival>

Cannes - Semaine de la Critique (Eleştirmenler Haftası)/ 15-23 Mayıs 2024/ Fransa

Uzun metrajlı filmler için uygunluk koşulları: Yönetmenin 59 dakikadan uzun ilk veya ikinci filmi olmak. Kısa ve uzun metrajlı filmler Festival tarihinden önceki 12 ay içinde tamamlanmış olmalıdır.

Son başvuru tarihi: 8 Mart 2024

Websitesi: <https://www.semainedelacritique.com/fr/actualites/les-inscriptions-des-films-sont-ouvertes>

CNA : Aide aux cinémas du monde (Dünya Sinemasına Destek fonu)

ACM Dağıtım, bir Avrupa ülkesi ile Avrupa dışındaki bir ülke arasında ortak yapım olan filmlerin dağıtımını ve uluslararası dolaşımını desteklemeyi ve teşvik etmeyi amaçlayan bir fondur.

Son başvuru tarihi: 8 Mart 2024

Websitesi: https://www.cnc.fr/web/en/funds/acm-distribution_191839

Athens Short Film Festival/ 30 Ağustos 2024/ Atina, Yunanistan

Kısa film yarışması. Gönderilen filmler en fazla 30 dakika uzunluğunda olmalıdır.

Son başvuru tarihi: 14 Mart 2024

Websitesi: <https://filmfreeway.com/AthensShortFilmFestival>

Eurodoc Med/ 20-24 Mayıs 2024/ Ajaccio, Fransa

Akdeniz ülkelerinden birinde yerleşik yapımcı ve yönetmenlerin eğitimi ve geliştirilmekte olan bir belgesel projesinin hayata geçirilmesi.

Son başvuru tarihi: 14 Mart 2024

Websitesi: <https://eurodoc-net.com/activities/eurodoc-med>

Sunny Side of the Doc/ 24-27 Haziran 2024/ La Rochelle, Fransa

Bir sonraki belgeseliniz için ortak ve fon mu arıyorsunuz? Projenizi Sunny Side of the Doc pitch oturumlarına gönderin ve belgesel ve hikâye anlatıcılığındaki en önemli pazarlardan birine katılın.

Son başvuru tarihi: 14 Mart 2024

Websitesi: <https://www.sunnysideofthedoc.com/news/sunny-side-of-the-doc-2024-call-for-projects-now-open/>

Bucharest Short Film Festival/ 25-31 Mayıs 2024/ Bükreş, Romanya

Festival, dünyanın dört bir yanından bağımsız kısa film yönetmenlerinin son 5 yıl içinde yapılmış ve süresi 30 dakikayı geçmeyen filmlerine açık.

Son başvuru tarihi: 14 Mart 2024

Websitesi: <https://filmfreeway.com/BSFF>

FID Marseille/ Temmuz 2024/ Marsilya, Fransa

2024 yılında üretilen kısa filmler (60 dakikanın altında) ve uzun metrajlı filmler başvurabilir.

Son başvuru tarihi: 15 Mart 2024

Websitesi: <https://fidmarseille.org/en/festival/inscrire-un-film/>

Sole Luna Doc Film Festival/ Temmuz 2024/ Palermo, İtalya

Dünün ve bugünün dünyasını, insanların yolculuk ve temas deneyimlerini, kentsel ve kırsal bağlamları, insan ve toprak hakları ihlallerini, çevresel ve insani krizlere ilişkin somut örnekleri veya çözüm önerilerini anlatan, 1 Ocak 2022'den sonra üretilmiş her uzunluktaki belgesel film başvurabilir.

Son başvuru tarihi: 15 Mart 2024

Websitesi: <https://solelunadoc.org/?lang=en>

Biografilm Festival/ 7-17 Haziran 2024/ Bolonya, İtalya

En az 50 dakikalık, 1 Ocak 2023'ten sonra üretilmiş ve İtalya'da hiç gösterilmemiş filmler (kurmaca veya belgesel).

Son başvuru tarihi: 20 Mart 2024

Websitesi: <https://filmmakers.festhome.com/festival/biografilm-festival>

Festival CinemAmbiente/ 4-9 Haziran 2024.7 Turin, İtalya

1 Ocak 2022'den itibaren çevre teması üzerine üretilmiş, İtalyan ve uluslararası uzun ve kısa metrajlı belgeseller içindir.

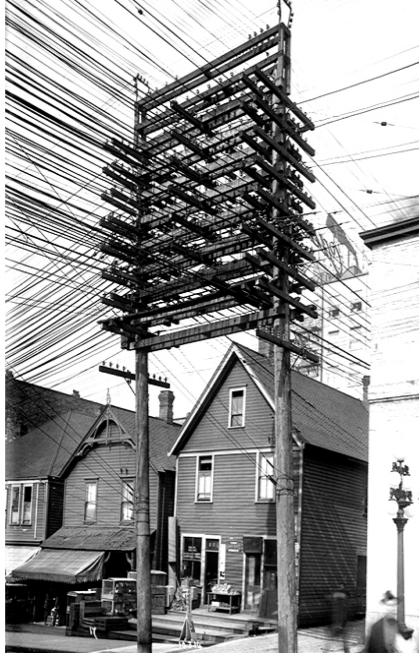
Son başvuru tarihi: 31 Mart 2024

Websitesi: <https://filmfreeway.com/Cinemambiente>

“TELGRAFİN TELLERİ...”

Tellerin berrak gökyüzünü engellediği bir dünyada yaşamayı hayal edebiliyor musunuz? En çok da fotoğrafçı dostlarımızı deli eden bir durum. İletişimin ve enerjinin yalnız kablo hatları ile yapıldığı dönemden kalma bu fotoğraflar. Telefonda elektrik ve telgraf kadar direklerin üzerinden tellerine evlere, iş yerlerine ulaştığı günlerde, bu görüntü kirliliği yoğun olarak yaşandı. O kadar ki kentdeki örümcek ağını andıran bu şebeke özellikle ABD’de gökdelenlerin yapımının bir ara ertelenmesine bile neden oldu. Nasıl olmasın, gökdelendeki her bir büroya gidecek bir telefon hattı demek, oldukça fazla direk ve kablo demektir.

O zamanlar, Boston, New York, Stockholm ve Seattle gibi şehirlerin hepsi gökyüzündeki kablolarla kaplıydı. Sadece manzaraları

Vancouver-British-Columbia -Mart-1914

düşüktü. Telefon santralleri mekanik ve roveli sistemlerdi. Kocaman bir binaya zor sığarlardı. Daha sonra analogdan dijitale dönüştü bu dünya... O koca santraller bir buzdolabı büyüklüğüne indi. Küçük bir tel aynı anda binlerce çağrı taşıyabili. Fiber optik kablolarla bu iletişim daha da hızlı ve güçlü hale geldi. Mükemmel ses iletimi değil, görüntü iletimi bile yapılabilir oldu.

Herşey güzel de, yer altına inen teller, o güzelim türküyü de bize yabancı hale getirecek gibi:

**Telgrafın Tellerine Kuşlarını
Konar
Herkes Sevdğine Böylemi
Yanar**

**Gel Yanıma Yanıma Da Yanı Yanı
Başıma
Şu Gençlikte Neler Geldi Garip
Başıma**

**Telgrafın Tellerini Arşınlamalı
Yar Üstüne Yar Seveni
Kursunlamalı**

**Gel Yanıma Yanıma Da Yanı Yanı
Başıma
Şu Gençlikte Neler Geldi Garip
Başıma**

**Telgrafın Direkleri Semaya
Bakar
Senin O Ahu Bakışın Çok Canlar
Yakar**

**Gel Yanıma Yanıma Da Yanı Yanı
Başıma
Şu Gençlikte Neler Geldi Garip
Başıma**

Yıl 1888... 12-14 Mart tarihlerinde meydana gelen kar fırtınası sırasında New York’da 40. Cadde... 96 km hızla esen fırtınayla birlikte yoğun kar şehri felç etti en çok teller zarar gördü... iletişimi tamamen sekteye uğrattı.

engellemediler, havaların merhametindeydiler. Örneğin, New York’ta 1888 yılında yoğun kar fırtınası ve güçlü rüzgârlar şehirdeki iletişimi tamamen sekteye uğrattı.

Bu hatların en zorlu konusu arızalardı. Arızalanan hattı bulmak, onarmak yerine yeni hat çekilirdi. Bu da kirliliği artırıyordu.

Yıl 1888... 12-14 Mart tarihlerinde meydana gelen kar fırtınası sırasında New York’da 40. Cadde... 96 km hızla esen fırtınayla birlikte yoğun kar şehri felç etti en çok teller zarar gördü... iletişimi tamamen sekteye uğrattı.

Şimdi, yer altında galeride yolculuğuna devam eden, şehir manzaralarını engelleyen tüm kablo hatları, bu yeni yapılaşmaya minnettar. Çok uzak değil, ülkemizde bir çok yerde fotoğraf çekerken onlarca kablunun çerçevenize girdiğine benim yaşımdaykiler tanıklardır.

Eski telefon ağları, fiziksel operatörlere ve çok sayıda kabloya ihtiyaç duyuyordu. Ağ kapasitesi

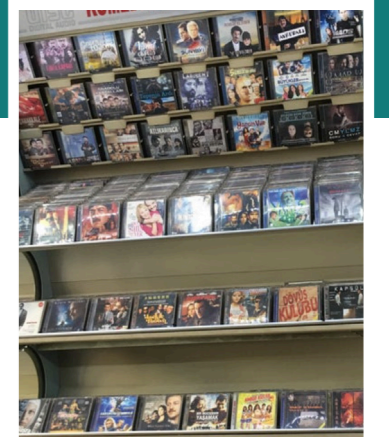
Tarihin çöplüğünde kaset ve CD’ler

1963 yılında Philips tarafından üretilen “kaset” formatının yaygınlaşması, ancak, otomobillerde kaset çalarların kullanılmaya başlanması ve Sony’nin 70’li yılların sonlarında Walkman gibi etkin bir ürünü piyasaya sunmasıyla mümkün oldu.

1980’li yıllar, kasetlerin Türkiye’ye de damga vurduğu yıllardı. Yavaş yavaş plağın piyasadan çekilmesiyle, hemen hemen 90’lara kadar kaset rakipsiz bir ürün olarak müzik dünyasındaki hakimiyetini sürdürdü. İlk ticari CD Philips ve Sony ortaklığıyla 1982’de piyasaya sunulduysa da Türkiye’ye gelşi o kadar hızlı olmadı. İnternet kaynaklarına göre, Türkiye’nin ilk yerli CD’si, 1987’de Düzgüt Plak etiketiyle yayınlanan, Gülten Karaböcek’in “Bir Mucize Allahım” albümüydü.

90’lar CD ve kasetin bir arada bulunabildiği yıllara işaret ederken, son 10-15 yıl içinde kaset piyasadan çekildi, CD ise giderek mp3 formatına yenik düştü. Bugün CD satışları devam ediyorsa da eski günlerinden eser yok. Kaydedilmiş CD-RW ve DVD-R’ler ise 20 ile 100 yıl arasında bir ömre sahipler. Analog kayıt, plak üretimiyle birlikte geri dönüyor belki ama artık piyasaya hakim olması mümkün görünmüyor. Bugün artık, dijital kayıtların internet üzerinden yayınlandığı ve satıldığı, bambaşka dinamiklerin etkin olduğu bir küresel müzik piyasası var.

90’lı yıllarda dünyada olduğu gibi müzik piyasasını ele geçiren CD’lerin hakimiyeti, internet teknolojisinin yaygınlaşmasıyla sönümleniyor... O güzel dvdler ve koleksiyoncuları atlara binip

uzaklara gittiler... Son yıllarda analog kaydın değeri yeniden keşfedildi, vinil plaklar yeniden üretilmeye, plakçılar açılmaya başladı.

Unkapanı’ndaki kasetçiler kapandı. Son mallarını kiloyla İran’a, Irak’a sattılar; plastik parasına gitti kasetler. Kaset satan pek bir yer de kalmadı. Bu sektör gelişen teknolojiye yenik düştü. Bugün dünyada kaset üretimini sürdüren tek firma ABD Springfield’de, National Audio Company.

CEP TELEFONU İLE FİLM YAPMAK

Cep telefonları sadece telefon olmaktan çıkarak çok uzun zaman oldu. Akıllı telefonlardaki yüksek çözünürlüklü kameralar sayesinde yeni bir dönem başladı. "Mobil fotoğrafçılık" "Mobil film yapımı". Fotoğraf ve videoların kalitesinin artınca "medya boyutu" için içine dahil oldu. Medya kurumlarının sahadaki muhabirleri cep telefonu ile çekim yapan, sosyal medya bağlantılı canlı yayınlar gerçekleştiren "mobil gazetecilere" dönüştü. Sean Baker'ın Tangerine filmi Sundance ve Film Independent Spirit Awards gibi çok önemli festivallerde boy gösterip Amerika'da ulusal dağıtım ağına girince işin rengi daha da değişti. Baker'ın üç farklı iPhone 5S telefon kullanarak çektiği 88 dakikalık filmi 940 bin doların üzerinde gişe yaptı.

Derken Oscar ödüllü ünlü yönetmen Steven Soderbergh (Sex, Lies and Videotape, Erin Brockovich, Ocean's Eleven) de topa girdi. Hem de iki filmle birden. Soderbergh'in büyük bir gizlilikle 2018 yılında iPhone 7 Plus ile çektiği psikolojik gerilim filmi Unsane 14.3 milyon gişe yaptı. Soderbergh bir sonraki yıl ise eline iPhone 8'i alarak High Flying Bird'i hayata geçirdi. Akıllı telefonlarla çekilmiş ses getiren işlerin tarihçesi Tangerine'den biraz daha geriye götürülebilir. 2012 yılı yapımı belgesel Searching For Sugar Man'den bahsetmeden olmaz. Searching For Sugar

Man, 2013 yılında En İyi Belgesel Oscar'ını ve BAFTA En İyi Belgesel Film Ödülü'nü kazandı. Elbette cep telefonu ile çekilen filmlerin başarısı bunlarla da sınırlı değil. Örneğin Park Chan-kyong ve Park Chan-wook'un 2011 yılında iPhone 4 ile çektikleri 33 dakikalık kısa film, Berlin Uluslararası Film Festivalinde En İyi Kısa Film Ödülüne layık görüldü. Akıllı telefonlar hikâye anlatımını daha demokratik hale getirirken özellikle kısa film üretiminde hatırı sayılır bir artışa da sebep oldu. Bu artışla birlikte sadece cep telefonu ile çekilmiş filmleri izleyicilerle buluşturan uluslararası festivaller ortaya çıktı: Amerika Birleşik Devletleri'nin San Diego kentindeki International Mobile Film Festival, Avusturya'nın Sydney şehrinde gerçekleştirilen SF3 SmartFone Flick Fest, İsviçre'nin Zürih kentinde yapılan Mobile Motion Film Fest, Nijerya'nın Lagos şehrinde düzenlenen African Smartphone International Film Festival ve Bangladeş'teki Dhaka International Mobile Film Festival bu etkinliklerin en önemlileri arasında yer alıyor.

Dijital kameralar hayatımıza girdiğinde bir çok "filmci" bu teknolojiye burun kıvrıyordu. Bugün artık pelikül kullanarak film yapmak estetik bir tercih değilse bile, endüstride az rastlanılan bir durum. Kim bilir bu durum gibi belki de 10 yıl sonra, belki daha yakın bir tarihte akıllı telefonlar devrimlerini tamamlayacak ve dijital kameraların yerini alacak. Bunu yaşayıp göreceğiz. Günümüzde teknolojinin gelişmesi ile birlikte cep telefonlarında yer alan kameralarla 4K hatta 8K boyutunda videolar, 100 mega pikselden daha yüksek boyutta fotoğraflar çekilebiliyor. Tabii bu fotoğraf ve videolar şu an için bir dijital kameranın veya DSLR fotoğraf makinesinin ürettiği görüntüye eş sonuçlar vermiyor. Ancak yine de eğer profesyonel bir kameranız yok ise cep telefonunuz ile de birbirinden etkileyici fotoğraflar, videolar hatta kısa filmler çekmeniz mümkün.

Akıllı Telefonla video çekmenin ipuçları

Lensi temizleyin

Çekime başlamadan önce telefon kamerasının lensini temizlemelisiniz. Öncelikli olarak yumuşak bir bezle lensi silin. Böylece görüntülerde lekeler ya da tozdan kaynaklı görüntü bozuklukları olmayacaktır.

Kamera ayarlarınızı yapın

Birçok telefonda standart çekim çözünürlüğü olarak Full HD modunu seçmeniz yeterli olacaktır. Çözünürlükle beraber saniye başına kare ayarını da yapmalısınız. Birçok telefonda standart olarak FPS ayarı 30 ya da 24 karedir. İnsan gözü saniyede 24 kareyi algılayabilmektedir ve bu sebeple de reklamlarda ve sinema filmlerinde standart olarak bu ayar kullanılmaktadır. Youtube ve diğer birçok video platformu 24, 30 ve 60 FPS çekim modlarını desteklemektedir. Akıllı telefonunuzda 1080p üzerinde çözünürlük seçenekleri varsa 2K ya da 4K çekim modlarını da kullanabilirsiniz.

Yavaşlatılmış hareket modu

Hızlı görüntüleri yavaşlatmak ve daha estetik ve sinematik bir hava katmak için yavaş çekimleri deneyebilirsiniz. 60 FPS üzerindeki modlar genellikle yavaşlatılmış hareket modu için kullanılmaktadır. Genellikle telefonlarda bulunan 120 FPS ayarı normal görüntüyü 5 kat; 240 FPS ayarı ise 10 kat yavaşlatmaktadır. 120 yada 240 FPS modunda ışık ihtiyacı artmaktadır. Bu nedenle de yavaşlatılmış hareket için, iyi aydınlatılmış bir ortamda olduğunuzdan emin olmalısınız.

Tripod kullanın

Tripod kullanmanız akıllı telefonla video çekme işlemlerinizde etkili olacaktır. Tripodunuz yoksa titremeyen görüntü elde etmek için, telefonu elinizde tutarken yavaş hareket etmeye çalışın. Bunun yanı sıra hareketli görüntülerinizde 60 FPS veya üzeri çekim modu kullanırsanız, videolarınızı kurgularken bu görüntüleri 30 ya da 24 FPS'ye getirerek, görüntüleri yavaşlatabilir ve böylece daha sarsıntısız görüntüler elde edebilirsiniz..

Yatay ve dikey videolar çekin

Tripod kullanmanız akıllı telefonla video çekme işlemlerinizde etkili olacaktır. Tripodunuz yoksa titremeyen görüntü elde etmek için, telefonu elinizde tutarken yavaş hareket etmeye çalışın. Bunun yanı sıra hareketli görüntülerinizde 60 FPS veya üzeri çekim modu kullanırsanız, videolarınızı kurgularken bu görüntüleri 30 ya da 24 FPS'ye getirerek, görüntüleri yavaşlatabilir ve böylece daha sarsıntısız görüntüler elde edebilirsiniz..

Arkaplan ve ışık kullanımı

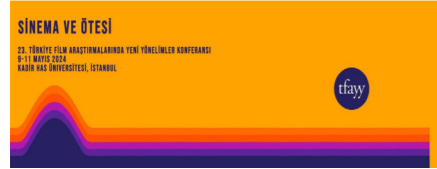
Akıllı telefonla en iyi çekimleri yapabileceğiniz ortam, doğal gün ışığı alan bir oda ya da dış mekanlardır. Gün ışığı özellikle bulutlu havalarda en etkili çekim koşullarını sağlamaktadır. En iyi aydınlatma koşulları karşıdan gelen bir ışık, yandan gölgeleri kapatmak için gelen bir ışık ve üstten gelecek objenin hatlarını netleştirecek bir ışıktır. Arkaplan seçiminde de ürün tanıtımlarınızda ürünün kullanım alanını gösteren bir alan seçebileceğiniz gibi, yakın plan çekimlerle ürünü tanıtmak için beyaz bir duvarı tercih edebilirsiniz.

Kamerayı odaklamayı unutmayın

Telefonla video çekme işlemleri sırasında görüntünün keskin olması ve objenin öne çıkması için görüntüyü obje üzerine odaklamanız gerekiyor. Telefonla çekim yaparken bu odaklamayı yapmak için de ekranınıza dokunmanız yeterli. Hareketli çekimler yaparken de odak noktası yapmak istediğiniz noktaya basılı tuttuğunuzda birçok telefon modelinde kamera bu noktaya sabitlenir ve hareket etseniz dahi odak noktası burada kalır. Böylece hareketli görüntülerinizde de odağınızı koruyabilirsiniz.

23. Türkiye Film Araştırmalarında Yeni Yöneller Konferansı'na başvurular başladı!

Hareketin, dünyanın, yaşamın ve gerçeğin bütünüyle doğrudan temsili için kendi sınırlarını aşma arzusu, sinemanın başlangıcından bu yana içerdiği ana paradokstur. Mevcut teknolojik durumunu aşmak, kurucu metinlerde de, sinemanın temel ereği ve vaadi olmuştur. Benzer şekilde bu temel erek, ses ve rengin kullanılmaya başlanmasından televizyona, akıllı telefonlardan dijital sinemaya, internet ve etkileşimli deneyimlerden sanal gerçeğe kadar birçok teknolojik değişimin ortaya çıkmasında da belirleyici role sahiptir. Katedilen bu teknolojik güzergah, sinemanın paradoksal doğasını ortaya koyarken sürekli olarak özüne meydan okur ve onu yeniden tanımlar. Sinema sürekli olarak kendini ortadan kaldırmaya çalışan ve temsil etmeye çalıştığı gerçeğin içinde kendi çözümlüsünü arayan bir araç olarak tasarlanagelmis ve her zaman kendisinden sonra geleni içinde barındırmıştır. Sinema her daim bir post-sinema olmuştur!

Bu yıl 23'üncüsü düzenlenecek olan "Türkiye Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler" Konferansı post-sinema kavramı etrafında süregelen tartışmalarla ilgili sunumları davet ediyor. Sinemanın yeni teknolojilerle ve farklı sanat formlarıyla çetrefilli ilişkisi nasıl işliyor? Kurumsal sınırlar ne gibi zorluklar veya avantajlar sağlıyor? Yeni platformlara ve teknolojilere uyum nasıl gerçekleşiyor? Konferansın ana konuşmacıları Marina Hassapopoulou (New York Üniversitesi) ve Deniz Tortum (yönetmen) olarak belirlenmiştir.

Türkiye Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler Konferansı'na bu sene "Sinema ve Ötesi" başlığı altında sunum, panel veya video-denemeler ile katılımınızı bekliyoruz:

SIYAD ÖDÜLLERİ 2024

Sinema Yazarları Derneği SIYAD tarafından bu yıl 56.'sı düzenlenen ve sinemanın çeşitli alanlarında verilen ödüller için 2024 adayları şöyle:

En İyi Uzun Metraj Belgesel adayları

"Rodakis'i Ararken" Yönetmen: Kerem Soyyılmaz
 "Tavuri" Yönetmen: Derviş Zaim
 "Kavur" Yönetmen: Firat Özeler
 "Ulysses Çevirmek" Yönetmen: Aylin Kuryel, Firat Yücel
 "Mavi Kimlik" Yönetmen: Burcu Melekoğlu, Vuslat Karan

En İyi Kısa Metraj Belgesel adayları

"8 Mart 2020 Bir Günce" Yönetmen: Firat Yücel
 "Cevizin Altında" Yönetmen: Begüm Aksoy
 "Dinamo Mesken" Yönetmen: Ahmet Karanfil, Yusuf Anavatan
 "Sandes" Yönetmen: Berkay Özdiç
 "Yüzler" Yönetmen: Zeynep Demirhan

"Belgesel Sinemada 'Adil Kullanım' (Fair Use) Projesi

Telif Hakları Genel Müdürlüğü'nün kısmî desteğiyle gerçekleştireceğimiz Belgesel Sinemada Adil Kullanım projesi, ikisi uluslararası olmak üzere üç çevrimiçi seminer düzenlenmesini ve ilgili belgeleme/ yayın ve tanıtım faaliyetlerini kapsıyor. Proje sözleşmesini imzaladık. Proje ekibini kurduk. Buna göre projenin, yönetim

kurulumuz adına koordinatörü Kurtuluş Özgen, hukuk danışmanı Av. Murat Ocakcan, uluslararası ilişkiler danışmanı -aynı zamanda projeyi kaleme almış ve başvuruyu gerçekleştirmiş olan- Yasin Ali Türkeri ve proje asistanı Ekin Aytekin olarak belirlendi. Faaliyet takvimi ve diğer detaylar netleştikçe siz üyelerimizle paylaşacağız.

"AÜ Belgesel Sinema Atölyeleri 2024" Projesi

Bildiğiniz gibi geçen yıl Sinema Genel Müdürlüğü desteğiyle Anadolu Üniversiteleri Belgesel Sinema Atölyeleri projesi gerçekleştirilmişti. Genel Müdürlüğün de eğilimi yönünde ve projenin devamı niteliğinde içinde bulunduğumuz 2024 yılında

gerçekleştirilmişti. Genel Müdürlüğün de eğilimi yönünde ve projenin devamı niteliğinde içinde bulunduğumuz 2024 yılında

İBB Beyoğlu Sineması'nda Salı Belgeselleri

İBB Beyoğlu Sinema-sı'nda Kasım ayında başladığımız belgesel gösterim programı, seyircilerin giderek artan ilgisiyle oldukça iyi ilerliyor. Mart ayı programı kısaca şöyle:

MART 2024 Gösterim Programı:

5 Mart (Saat 19:30) Gülten / Yön: Sefa Sarı / 64 dk. / 2023

Film, modern şiirin en önemli ve özel şairlerinden Gülten Akın'ın yaşam öyküsüne kuş bakışı bir seyir ile odaklanıyor. Şairi farklı kimlikleri ile daha yakından tanımaya çalışırken onun toplumsal, tarihi ve politik tanıklıklarına da bakıyor. Böylece bir şair portresiyle karşılaşan izleyici için ülkenin, toplumun kırılma noktaları, dönüşümleri üzerine de düşünme payı bırakıyor. "Yanlış mı belledim insan sorumluluktur" diyen şair, aydın, aktivist, dilci, avukat, sevgili ve anne Gülten'in "uzak kıyıları", "arka bahçeleri"ni görmek, bilmek için izleyiciye bir olanak sunuyor.

Yönetmen Sefa Sarı'nın katılımıyla

Söyleşi: Şiirden Bir Ülke Belleği

Konuşmacı: Asuman Susam

Moderatör: Gül Büyükbeşe

12 Mart (Saat: 20:30) "Eufrosina'nın Devrimi" / Yön: Luciana Kaplan 90 dk. / 2012

Politik güçlerin baştan çıkarıcı teklifiyle olduğu kadar, toplumsal cinsiyet kimliğindeki eşitsizlikle mücadele eden Meksika yerlisi Eufrosina'nın kişisel yolculuğu ve toplumsal uyanışı.

19 Mart "Hakkâri'nin Gizemli Taşları" Yön: Bahriye Kabadayı Dal / 40 dk. / 2014

Belgesel film, 1998 yılında Hakkâri'de tesadüfen bulunan ve gizemini hâlâ koruyan 13 adet dikilitaş (stel) aracılığıyla "geçmişe nasıl bakılır, ipuçları nasıl yorumlanır, yeni bulunan bir eser tarihte neyi değiştirir?" gibi soruların yanıtlarını arıyor. Dengbejlerin anlatılarına konu olan Hakkâri Beyleri, Nasturi kültürünün kalıntıları, Cilo Dağı'nda milattan önceye tarihlenen kaya resimleri bu arayış sürecinde tanıklık edilen diğer izlerden bazıları.

*Yönetmen Bahriye Kabadayı Dal'ın katılımıyla

Moderatör: Hakan Aytekin

26 Mart "Yok Olan Vadi" Yön: Irit Gal / 54 dk. / 2013

Su yoksa, hayat da yok; gözlerden uzak Ürdün Vadisi'nin bereketli topraklarında, bir grup Filistinli çiftçi için tarım yok oluyor. Otlakları askeri bölge ilan edilmiş; su kuyuları kapatılmış ve suları, yeryüzünün en alçak seviyesindeki güzel vadinin Yahudi sakinlerine gönderiliyor.

Söyleşi: Pasaportsuz Bir Ülke Sineması

Konuşmacı: Rıza Oylum

Moderatör: Sevinç Yeşiltaş

7. Foça Uluslararası Arkeoloji ve Kültürel Miras Belgesel Film Festivali için başvurular açık!

9-13 Ekim 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilecek 7. Foça Uluslararası Arkeoloji ve Kültürel Miras Belgesel Film Festivali başvuru süreci başladı.

Başvurularınızı www.filmfreeway.com/FocaFilmDays adresinden yapabilirsiniz.

Son Başvuru Tarihi: 1 Mayıs 2024

Foça Film Günleri 2018 yılında, kültürel mirasın korunması, belgelenmesi, filmler aracılığıyla yaygınlaştırılması ve kültürlerarası anlayış ile farklılıkların takdir edilmesinin güçlendirilmesine çaba gösteren bir grup Foça tarafından oluşturulmuş uluslararası bir festivaldir.

İLETİŞİM:
Eski Foça, 35680 İzmir.
0 536 494 8135

Sevgili belgeselciler,
 Kiraathane Edebiyat Evi'nde biraz belgesel biraz da genel gündem muhabbeti için buluşuyoruz.

Hepinizi bekliyoruz...

1 Mart 2024 Cuma
 Saat: 19:00

Rastgele Notlar...

► Tam gününü anımsamıyorum, 1997'nin bahar aylarından birinde, Ortaköy Feriye salonunda ilk Belgesel Sinemacılar konferansına girdiğimde **"Vay canına! Bu ne kalabalık"** diye içimden geçirmiş miydim acaba? Yoksa sadece o kalabalığın içinde olmaktan mutlu mu olmuştum? Ama şimdi bu fotoğrafa bakınca, her seferinde **"Vay canına!"** diyorum, **"ne kalabalıkmişiz..."**

► O bahar günü temeli atılan BSB, öyle ya da böyle, belgesel sinemacılığın Türkiye'de bir **"meslek"** olarak kabulünü sağladı, bana göre. Belgesel Sinemacılar Birliği olarak birlikte çok önemli işler yaptık...

► 17 Ocak 2024 günü, sinema, televizyon, tiyatro emekçilerine ait 52 meslek örgütünün çağrı yaptığı *'Sansüre Hayır'* eylemine (basın açıklaması) katılanların sayısı 50'yi geçmiyordu.

► Bekir Ağır'ın toplumsal örgütlenme üzerine yapılan araştırma sonuçlarını çözümlediği eski bir yazısında şu cümleye rastladım: **"Bugün toplumda örgütlülüğün son derece düşük olduğunu biliyoruz. O nedenle gündelik hayatın içinde ihtiyaç ve talepler için siyaset üzerinde baskı üretme çabaları yetersiz kalıyor. Siyasetle ilişki örgütlülük üzerinden değil bireysellik üzerinden yürüyor."** Bir de şu: **"Toplum özgürlükleri önemsemediği, demokrasi talebi olamadığı için değil bu konularda eylemlilikten uzak durduğu için ses çıkarmıyor. Elbette demokrasi kurumları ve kuralları üzerinden işliyor. Fakat vatandaşın demokrasi algısı**

ve oluşturduğu siyasal kültür de demokrasinin en önemli unsurlarından birisi." Mesela bir belgesel sinemacı özgürlükleri önemsemez mi, demokrasi talebi olmaz mı belgesel sinemacının? Tabii ki önemser, elbette demokrasi talebi, hem de nasıl vardır. Belgesel sinema kamusal bir iştir; konu ne olursa olsun politiktir. Belgesel sinema gerçeğe uğraşır ve hele de bu açıkça ilan edilmiş, gerçeğin geride bırakıldığı **"post-truth"** zamanlarında düzenle uzlaşması olanaksızdır. Bireysel olarak bile...

► 2011 yılında BSB'nin düzenlediği 14. Uluslararası 1001 Belgesel Film Festivali'nin teması **"Dar Alanlar/ Daralanlar"** olarak belirlenmişti. İnsan, şimdi olsa ne derdik acaba diye düşünmeden edemiyor.

Soykırımı yok sayan devletler, küresel ısınmayı yok sayan insanlar, Anayasa'yı yok sayan hükümet, yapay zekayı kucaklayan entellektüeller...

Daralmanın önlenemez sürekliliği mi? Sıkışma? Bireyler olarak bunun üstesinden gelinebilir mi? Sosyal medyada daha fazla **"trend topic"** yapsak falan? Peki ya gene festival yapsak? Şöyle gürültülü, kalabalık, Türkiye'den ve dünyanın her yanından gelmiş gerçek öykülerin sinemasını dev perdelerde göstersek yeniden... Herşeye rağmen göstersek...

► 2015 yılından bu yana BSB festivalini yapamıyor. O yıl, Festival tarihinden 2 hafta önce gelen, **"Bakur"** belgeseline yönelik sansür talebi nedeniyle bütçesinin yüzde doksanı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı eliyle dağıtılan sinema destek fonundan alınan **"1001 Belgeseli"** iptal etmiştik. Ama tek neden bu değildi. Koca festival BSB yönetimine seçilen 5-6 kişinin üstündeydi. BSB üyeleri, izleyici olarak bile festivale pek az uğrar olmuştu son yıllarda. Bağımsız fonlarla, desteklerle, daha fazla gönüllü ile devam etmek gerekiyordu bu biletsiz, ücretsiz, yarışmasız dünyaca ünlü festivali gerçekleştirmek için. Belgesel sinemacılar birlik-te olmak konusunda giderek zayıfladılar. Herhalde daraldıkları için. Şimdilerde üç beş kişi bir araya geldikçe **"hadi"** diyoruz, **"hadi yeniden..."** Hâlâ umut var.

"Hala umut var..." Mesele umut meselesi mi? Bir daha düşündüm. Umut olsa da olmasa da çare yok, biz işimiz yapmak zorundayız. Belgeseller yapılır. Bu bir umut cümlesi değil, biliyorum yapılır. İnsanın akıntıya kapılınca, karaya çıkmak için akıntıya karşı yüzmesi gibi bir şey bu, bana kalırsa.

► Herkes, gün gelir, bildiği işi yaparak direnir. Belgeselciyim diye demiyorum bakın; belgeselsiz bir dünya olmaz.

Mesela, BSB'nin İznik toplantıları ne harikuladedir... Uzunca bir zamandır yapamadık ama ben gene de geniş zaman kullanıyorum. Harikuladedir. Yine yaparız, eli kulağında. Bu satırları okuyanların çoğu bilir ama bilmeyenler için ben biraz sözedeyim. Bilindiği gibi 1001 Belgesel yarışmasız, biletsiz ve atanmış jürisi olmayan bir kendine özgü festivaldi. Gösterilecek filmleri olabilecek en geniş katılımı tek tek izler, tartışır öyle seçmeye gayret ederdik. Aslında ilk yıllarda gelen tüm filmleri programa alıyorduk ama sayı 400-500'lere varınca seçmekten

başka çare kalmamıştı. 1001 Belgesel Film Festivaline dünyanın dört bir yanından gelen filmler önce festival komitesi ve gönüllü üyeler tarafından bir ön elemeden geçirdi. Sonra, hepimizin, belki de Festivalden daha büyük heyecanla beklediğimiz aşamaya geldik: kalan filmlerin, mazereti olmayan bütün üyelerin çağrılı olduğu, toplu izleme; bir nevi dışarıya kapalı ön festival. Bunun için, tam zamanlı olabilsin, farklı şehirlerden geleceklere de daha yakın olsun diye tercihen, İstanbul dışında bir mekan olmalıydı. İşte bazen kendi aramızda **"İznik Konsülü"** de dediğimiz gelenek böyle başladı. Nalan ve Enis Rıza Sakızlı'nın İznik gölü kıyısındaki ben diyeyim 60, siz deyin 70 metre karelik küçük evinin hemen her metrekaresi belgeselcilerle doldu. Sabahdan sabaha belgeseller izlendi, saatlerce filmler tartışıldı.

Arada yenildi içildi ve gene filmler konuşuldu. Kimimiz, birkaç saat uyumak için galiba yakındaki bir otele ve Ömer Tuncer'in bir kaç yüz metre ötedeki daha da küçük evine gittik, kimimiz 56 ekran tüplü televizyonun karşısında uyuklayıp devam ettik. Arada birkaç sefer mesela Eskişehir'e gittiysek de, tekrar İznik'e döndük ve yıllar içinde gelenekselleşti. Sonraki yıllarda, oldukça konforlu bir sinema salonu da olan İznik DSİ tesislerinde devam ettik. Çok şeyler konuştuk, çok şeyler gördük, çok şeyler öğrendik ve çok eğlendik. Bana sorarsanız, en önemlisi de biz o toplantılarda

birbirimizin filmlerini de izleyip didikleme, eleştirmeyi becerebilir hale geldik. Bunun, BSB'lilerin fikrini esirgmeden, dostluğu esirgeyerek yaptığı, sahici bir dayanışma olduğunu düşünürüm hep.

Burada biraz durup düşüneneğim. Üye sayısı artsa da bir araya gelmekte zorlanmamızla ilgili bir sürü nedeni bir çırpıda sayabilirim. Haksız da değil hiç biri. BSB bir yanıyla yasaya dayalı meslek birliği bir yanıyla bir sivil platform olsa da hiçbir zaman üyelerine doğrudan ya da az dolaylı şekilde mali destek verebilen, paylaşılacak bir gelir yaratan duruma gelmedi. Başka deyişle ekonomik bir çıkar birliği olmadı. Belgesel Sinemanın Türkiye'de telif üretir hale geleceği koşulların oluşmaması, bunun temel nedenlerinden biri tabii. Öte yandan, yukarıda bir kaçını verdiğim örneklerde olduğu gibi, uzun bir süre üyelerine motivasyon, dünya ve Türkiye'de belgesel sinemayı takip etme olanaklarıyla mesleki beslenme, uluslararası bir networke ulaşım yolları sağladı. Az şey değil. Bugün hiç görüşüp tanışmadığımız üye meslektaşlarımız var. Hala BSB'nin düzenlediği çalıştaylar, yürüttüğü mesleki faaliyetler devam ediyor. Bir ara azalan iç iletişim yeniden yükselmiş durumda.

Yeniden birbirimize dokunarak, bu gıllığışlı yollarda yürümeye devam etmek iyi olurdu. İznik'e bir kestirme yol bulsak mı?

“Seçimin” en zoru jüri olmak

İran’da kısa film yarışması izlenimleri

Tahsin İşbilen

Yaşamı anlamanın birkaç aracı var elimizde, felsefe, bilim ve sanat. Her üçü de eleştiri, sorgulama olmadan yaşayamaz ba-na göre. İran sineması buna iyi bir örnek, en çok işledikleri konu vicdan. Vicdan teması çoğumuz için bireysel bir olgudur, ama söz konusu İran olunca işin rengi değişiyor, birden toplumsallaşılıyor. Dinin kurallarından oluşmuş ruhani dünya ve yaşamın kurallarını tartışan reel dünya.

Bu ikilemi açıklamak için kullandığı felsefe ve sanat, bazı

sınırlamalar taşıyor; Sansür. İran’da katıldığım etkinliklerde bu “sınırlamalar” beni oldukça zorladı. Örneğin, bir sunum yaparken, kullandığım görsel malzeme içinde kolları açık bir kadın görün-tüsünü değiştirmemi iste-diler.

Diğer taraftan bu sınır-lamaların İran sinemasının dilini geliştirdiği görüşleri de beni hiç tatmin etmiyor. İddia edilenin aksine, gördüğüm kadarı ile İran sinemasının bir ekol olmasının arkasında kamunun verdiği büyük destek var.

İran Genç Sinemacılar Birliği

başlı başına bir örnek. Bana çok etkileyici gelen diğer bir örneğe, Tahran’ın hemen dışındaki 3 büyük açık hava platosu. Platonun biri 100 yıl önceki Tahran. Her detayı ile çok çarpıcı. Diğer platolar İran - Irak savaşı ve Antik dönem İran. Dönem filmi veya savaş filmi çekmek isteyen sinemacılar kullanabiliyor.

2022 yılında 39. Ulus-lararası Tahran Kısa Film Festivali’nde, uluslararası jüri üyelerinden biriydim. Festiv-ale ilişkin izlenimlerimi, **Yarına Ne Kaldı**’nın bu ayki başlığı ile de uyumlu olduğu için paylaşmak istedim.

Tahran Uluslararası Kısa Film Festivali’ni, İran Genç Sinemacılar Birliği (IGSB) düzenliyor.

Festival izlenimlerimden önce bu yapıyla ilgili kısa bir bilgilendirme yapmak istiyorum. 1976 yılında kurulan İran Genç Sinemacılar Birliği’nin merkezi Tahran. Ancak ülkeye yayılmış 59 şubesi var. İran genelinde kısa film konusunda eğitim veriyor, gençlerin üretim yapmasını sağlıyor, festivaller düzenle-yerek bu filmlere gösterim alanları yaratıyor ve filmlerin uluslararası festivallere katılımı sağlıyor.

Çok örneği olmayan, bizim için

Film Platosu

oldukça farklı bir yapı. Bir okul değil ama 1 yıl süreli kurslarla sinemacılar yetiştiriyor. Ülke çapında yaygın bir eğitim ağı var. 7 aylık eğitimlerle yönetmen, yazar gibi yapım ekibi yanında, sesçi, kameraman gibi teknik ekip de yetiştiriyorlar. Her öğrenci bitirme ödevi olarak bir kısa film çekiyor ama ustaların denetiminde.

Dolayısıyla sadece IGSB’nin her yıl ürettiği 700’ü aşkın film oluyor ellerinde. Üretilen bu filmlerden yapılan seçkiler, ulusal ve uluslararası festivallere gönderiliyor.

Bugün İran sineması dediğimizde aklımıza gelen pek çok yönetmen buradan, IGSB’den yetişmiş. Birlik, İran Kültür Bakanlığına bağlı ama yönetiminde daha çok genç sinemacılar yer alıyor. Kısmen özerk bir yapı.

Festival izlenimlerine dönersek;

Diğer jüri üyeleri İran’dan Mahmoud Kalari, Roman-ya’dan Mirona Radu, Portekiz’den Sergio Gomes, Litvanya’dan Edvinas Puksta’yıydı.

Mahmoud Kalari deneyimli bir sinemacı. Kiersotomi, Farhadi gibi pek çok yönetmenle çalışmış ünlü bir görüntü yönetmeni. Bir o kadar da mütevazı, enerji dolu biri. Festival sırasında uzun metraj filmini çekiyordu, bu kez yönetmen olarak. Buna rağmen hiçbir jüri toplantısını kaçırmadı, tüm filmleri ilgiyle izlemiş ve

notlarını almış olarak geliyordu.

Mirona Radu, alanında yüksek lisans yapmış, Avrupa’da pek çok atölyeye katılmış, festivallerde jüri üyeliği yapmış bir sinemacıydı.

Sergio Gomes, Porto Post Doc festivali kurucusu. Aynı zamanda festivalin yöneticisi.

Edvinas Puksta Avrupa Film akademisi üyesi bir sinemacı. Avrupa film ödülleri seçici kurulunda uzman. Cannes, Busan gibi önemli festivaller jüri üyeliği var.

Bazı festivallerde, jüri üyeleri en baştan açıklanıyor, festivalin ciddiyetini, önemini vurgulamak için.

UTKFF de ise ulusal ve uluslararası jüri üyeleri, seçimlerini yaptıktan sonra açıklanıyor. Yani sonuçlar belli olana kadar jüri üyelerinin kim olduğu festival yönetimi dışında bilinmiyor. Nedeni gayet açık, jüri üyelerinin herhangi bir şekilde baskıya uğramaması.

Seçici kurulda, seçimlerden sonra açıklanıyor.

Uluslararası seçici kurul, 7 İranlı yönetmenden oluşmuş. Çok sayıda baş vurudan 65 filmi seçmeleri altı aylarını almış. Gerçekten çok iyi çalışmışlar, seçilen filmlerin hepsi çok iyiydi. Ödül jürisi olarak bizler bir hayli zorlandık, bu kadar iyi

film içinden toplamda 5 filmi seçmek için.

Animasyon film dalında “Absence”, deneysel film dalında “Bassin of Atraction”, belgesel dalında “Himat”, kurmaca dalında ise “Old Windows” en iyi film ödülleri aldılar.

Tahran Uluslararası Kısa Film Festivali, Oscar akrediteli bir festival. Festivalin bir de büyük ödülü var (Grand Prize). Bu ödül de “Descartes” filmine verildi.

Festivale izleyici ilgisi inanılmazdı. Salonlar merdivenlere kadar doluydu. Özellikle ulusal bölüme ilgi, uluslararası ile kıyaslandığında çok daha yoğundu.

Festival alanında Türkiye’den geldiğimi duyan pek çok sinemacı filmlerini izlemem için beni davet etti. Bana ilginç gelen, davet edenlerin içinde ses tasarımcısı, kurgucuların olmasıydı. Ve her biri “benim filmim” diyordu.

Festivale Avrupa’dan katılan filmlerin teması daha çok göç, göçmenlikle ilgiliydi. Göçmenlerin yaşadıkları sorunlara, onlara karşı oluşan nefret diline karşı yapılmış çok etkileyici filmler izledik.

Görünen o ki, göç ve göçmenlik konusu daha uzun süre gündemimizde kalacak.

Film Platosu

LADY MUHTAR'İ VE DİDEM ŞAHİN'İ UNUTMADIK

Hakan Aytekin

Türkiye’de belgesel sinemanın son yıllarda ele aldığı önemli temalardan biri kadınların kamusal alandaki varlığı. Bu sayımızın ana konusu olarak “seçim” olgusunu seçtiğimiz için de belgesel sinema külliyatımızda yer alan “Lady Muhtar” belgeselini hatırlatmak; üç yıl önce çok genç yaşta kaybettiğimiz belgesel film yönetmeni Didem Şahin’i de bu vesileyle anmak istedik.

Evet, yerel seçimler yaklaşiyor. Muhtemelen bülteni dağıtımına çıkardığımız günlerde seçime sadece bir ay kalmış olacak. Partilerin kadın aday konusunda alışlageldiği biçimde çok cimri davrandığı, erkek adayların boy boy “boy gösterdiği” bir dönemi yaşıyoruz! 15 yıl önceki yerel seçimlerin arifesinde bir köydeki kadın muhtar üzerine yapılan “Lady Muhtar” belgeseli, bu konuda berrak bir toplumsal ayna görevi görüyor. “Kadın yönetici” kavramına ülkemizde nasıl yaklaşıldığının iyi bir ironisini sergiliyor, bu belgesel film.

Filmin ana karakteri, New York’ta nöropsikolog olarak çalışıp emekli olduktan sonra dedesinin-babasının Balıkesir’deki köyü Akbaş’a yerleşen Gülay Dayıcan. Yani filmdeki ibareyle Lady Muhtar! Gülay Dayıcan köylülerin teşvikiyle yerel seçimlerde muhtarlığa adaylığını koyar ve seçimi kazanır; ancak sadece ‘bir’ oy farkla. O günden sonra köyün diğer yarısı dışarıdan gelen bu muhtara pek sıcak bakmayacaktır. Yönetmen Didem Şahin de kamerasını ve mikrofonunu Akbaş köyünün seçmenlerine ve Lady Muhtar’a yöneltir.

Doğum 1974, Almanya
Ölüm 27 Ocak 2021,
İstanbul

Filmde köyün sakinleri lehte ve aleyhte muhtarı ve gelinen durumu yorumluyor. Muhtarlık meselesine köylülerin “erkeklik” olgusu üzerinden yaklaştığı, daha çok kadınların muhtarın yanında yer aldığı hissediliyor. Filmdeki ilk kaynak kişinin (ki yaşlı bir erkek, bu kişi) sözleri köydeki durumu belirgin biçimde özetliyor: “Ben karının arkasına gitmem dedim, gitmedim yani. Bak ama kadının bir yaptığı işler var. Şimdi mezarlık vardı bizim, içinde domuzlar yatıyordu. Mezarlığı tertemiz temizletti ve içini açtı. Telle her tarafını kapattı. Şu köyün içine döşemeleri yaptı, sokaklara. Üç aydan beri okulda uğraşılıyor.”

Filmdeki ikinci kaynak kişi ise orta yaşlı bir erkek ve bir önceki kişinin tersini savunuyor; muhtara karşı çok tepkili: “Muhtar köyü ve hatta Türkiye’yi tanımıyor. Uzun müddet Amerika’da kalmış. Aşağı yukarı bizimle yaş. Döndü geldi, bunun babası buralıydı. Hatta dedesi buralıydı; babası da astsubay emeklisiydi. Pek köyle alakası yoktu. Köylüleri tanımadığı için bu her şeyi tepeden görüyor.”

Kim haklı, kim haksız bilinmez ama herkes fikrini dile getiriyor filmde, Lady Muhtar da icraatlarını anlatıyor. Gündelik yaşamdaki duruşunu, sorunlara bakışını, kadınlarla kurduğu yakın ilişkiyi görüyoruz.

Muhtara muhalif seçmenlerden biri olan, muhtarın köyü tanımadığını iddia eden kişi

yargısında ısrarlı: “Daha önceki yıllarda bizde muhtarlık seçimi çekişmeli geçirdi. Mesela iki aday çıkardı sürekli. Ama biz seçimden sonra onu hemen şey yapardık; seçimi kazanan adaya, ‘Arkadaşlar muhtarımız bu’ der konuyu kapatırdık, ikilik olmazdı. İlk defa bu devrede kapatamadık biz bunu. Kapatmamıza müsaade etmedi muhtar hanım, ne hikmetse”. Sürekli ikilik yarattı. Sürekli insanların üstüne gitti. Hep benim istediğim olacak, dedi. Köyde devamlı gerginlik. Beşinci yıl oldu, hep gergin.” Nitekim köyün kahvehanesi bile iki tane. Muhtar yanlıları ile karşıtları iki ayrı kahvehanede oturuyor. Kardeşler, akrabalar arasında küskünlükler sürüyor.

Filmin çekildiği 2009 seçimleri öncesinde eski muhtar adaylığını koyuyor ve kazanıyor!...Çünkü Lady Muhtar aday bile olmuyor karşısında... Lady Muhtar’ın görev yaptığı beş yılda hiçbir şey olmamışsa bile bir şey olmuş: köyün çehresi ve kimilerinin bakışı değişmiş. Kadınlar ev içinde ve ekonomide söz sahibi olmuş!

Yıl 2024. Lady Muhtar Gülay Dayıcan yaklaşan 31 Mart 2024 yerel seçimlerinde yeniden aday... Ama bu kez köyünde muhtar değil, Balıkesir’in Balya ilçesinde Bağımsız Belediye Başkan adayı...

Sevgili Didem Şahin,

15 yıl önce bu ironik ama bir o kadar da gerçeğin farklı yüzlerini bize taşıdığın Lady Muhtar’ı hatırlar ve hatırlatırken, seni bir kez daha özlemle anıyoruz.

Belgesel sinema tarihine bıraktığın sayfalar hep açık kalacak:

**Acı ve Tatlı (2019),
Men Türkmenem Men Begem (2017),
Ebola’nın Gölgesinde (2015),
Brikama (2014),
Gamze Bulut (2014), No Sochi (2013),
Benim Ali Sami Yen’im (2011),
Beyrut’a Gittiğimi Anneme Söylemeyin (2007).**

Didem Şahin

LADY MUHTAR

Yapım Tarihi - 2008
Süre - 00:21:00
Format - Belgesel, Renkli, Türkçe

Yönetmen - Didem Şahin
Yapımcı - Didem Şahin
Kamera - Didem Şahin
Kurgu - Didem Şahin, Kamil Koç
2. Kameraman - Mehmet Akif Taş
Proje Danışmanı - Dr. Alisa Lebow
Yönetmen Yardımcısı - Aysegül Yardımcı
Jenerik Tasarım - Engin Gerçek
Post Prodüksiyon - Zafer Topaloğlu
Boom Operatörü - Buket Kazık, Kerim Gözüaçık
Yapım Yardımcısı - Aylin Akdeniz, Saim Bayraktar

New York’ta yaşayan nöropsikolog Gülay Dayıcan, emekli olur ve ailesinin yaşadığı Akbaş köyüne yerleşir. Bir süre sonra köylünün teşvikiyle yerel seçimlerde muhtarlığa adaylığını koyar. Seçimi kazanır ancak ‘bir’ oy farkla. Köyün diğer yarısı dışarıdan gelen bu muhtara pek de sıcak bakmayacaktır.

Almanya’da doğan Didem Şahin, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi, Radyo TV ve Sinema Bölümü’nden mezun olduktan sonra, İngiltere’ye giderek Birkbeck Üniversitesi’nde senaryo eğitimi aldı. Daha sonra British Council Bursu ile yüksek lisansını Belgesel Film Yapımı ve Yönetimi üzerine Londra’daki Brunel Üniversitesi’nde tamamladı. Yapım, yönetim ve kameramanlığını üstlendiği ilk belgesel filmi **“Beyrut’a gittiğimi anneme söylemeyin”** (2007) 4. Uluslararası Bodrum Film Festivali’nde SIYAD (Sinema Yazarları Derneği) tarafından En İyi Türk Belgesel Filmi seçildi. **“Beyrut’a gittiğimi anneme söylemeyin”**, 2. Altın Salkım Kıbrıs Belgesel Film Festivali’nde, Profesyonel kategoride övgüye değer bulundu (2008). Ayrıca belgesel, 44. Altın Portakal Film Festivali ve 15. Adana Altın Koza Film Festivali de dahil olmak üzere birçok film festivalinde gösterildi.

Şahin, merkezi Londra’da bulunan One World Trust organizasyonu, Brunel Üniversitesi ve Eskimez Film tarafından desteklenen olan **“Lady Muhtar”** belgeselini Haziran 2009’da tamamladı. Film, yurt içinde ve yurt dışındaki birçok festivalde gösterildi. Berlin Film Festivali kapsamında düzenlenen ‘Berlinale Talent Campus’ün 2010 yılı programına belgesel yönetmeni olarak seçilen Didem Şahin’in futbol & siyaset ilişkisini irdelediği **“Benim Ali Sami Yen’im”** belgeseli (2011) 1. Uluslararası Spor Filmleri Festivali TV kategorisinde 1. oldu ve Milano Uluslararası Spor Filmleri Festivali’nde gösterildi. Belgesel 48. Antalya Altın Portakal Film Festivali, Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali dahil birçok film festivalinde finalist oldu. **“Benim Ali Sami Yen’im”**, Habertürk TV de iki bölüm halinde yayınlandı.

7 bölge 14 bölüm olarak hazırlanan ekoloji konulu **“Son 7 Adım”** belgeseli’nin, Borneo Yağmur Ormanları bölümünü pilot olarak çeken Şahin ayrıca **“No Sochi!”** belgeselini (2013) Al Jazeera TV’ye çekti. Uluslararası Al Jazeera Belgesel Film Festivali’ne yarışma filmi olarak seçilen belgesel, ulusal ve uluslararası birçok mecrada gösterildi. Kültür Bakanlığı tarafından yapım desteği alan iki projesi **“Milli Atlet, ‘Gamze Bulut’”** ve Afrika’da çektiği **“Brikama”** belgesellerini 2014 yılında tamamlayan Şahin’in en son (2015) Batı Afrika’da çektiği **“Ebola’nın Gölgesinde”** adlı belgeseli TRT World ve TRT Belgesel kanalında yayınlandı. 2010-2013 yıllarında Habertürk TV’de belgesel kuşağında yapımcı ve yönetmen olarak görev yapan Didem Şahin, son olarak 58. Antalya Altın Portakal Film Festivali’nde **“Acı ve Tatlı”** isimli belgeseliyle yarıştı.

KIRSALI SEÇMEK

Nilgün Yanık Emiroğlu

Belgesel sinema aracılığıyla, kırsalda çalışmayı neden seçtiğimiz konusunda dertleşmek istiyorum sizlerle. Beni harekete geçiren dinamik, memleket ekonomisine her hasatta tonlarca tarımsal üretimle katkı yapan küçük üreticinin yeterince görünür olmadığı gerçeği idi.

Yapısı itibarıyla küçük ama tarım ve hayvancılık alanında ortaya koyduğu değerle büyüktür aile çiftçileri. Yaşadıkları sorunlar nedeniyle kısa bir süre görünürler medyada, sonra zorluklarla sürdürdüğü mücadelesi yine yok sayılır. Tarlada, damda, merada, bağda, arazide yalnızdır köylü üretici.

Peki, köylünün tarımsal üretimini, kültürel mirasını, yaşam şeklini, kayıt altına almak, belgelemek ve yarına bırakmak neden önemlidir? Belgesel sinemanın gerçekle kurduğu bağa ve disiplinler arası yapısına en çok yerelde ihtiyaç var bana sorarsanız. 1927 yılında ülkemizde yapılan ilk nüfus sayımında, kırsalda yaşayan köylü kesimin nüfusa oranı yüzde 76 olarak

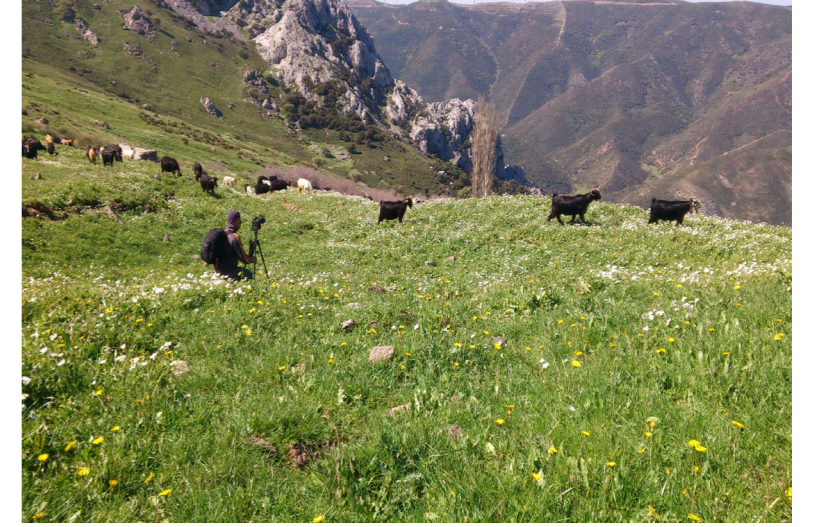
Belgesel Sinemacılar Birliği, 2024'te yapacağı 25. yıl kutlama etkinliklerini kırsala da taşımaktadır.

belirlendi. 2011 yılında yapılan son sayımda ise bu oran yüzde 23'e geriledi. Rakamların bize gösterdiği gerçek, neoliberal politikalar nedeniyle, köylülerin topraklarını ve tarımsal üretimi terk edip kentte işçi sınıfına dahil olmasıydı.

Sonuç olarak kırsal üretim giderek azalmakta, atadan aktarılan kültürel miras, gelenek ve görenek yok olmakta. Bu mirasın içinde, toprağa, ağaca, doğaya saygı var. Dayanışma var. İmece var. Emek var. Köylü, toprağın değerini ve nimesini, binlerce yıldır ninesinden dedesinden öğrenir ve çocuklarına aktarır. Hititlerden bu yana kutsal saydığı toprağı koruması kendisinin de yaşayamayacağı bilir. Toprağa karşı suç işleyenlerin karşısında durur. İnsanlığın devamı için en önemli unsurlardan biri küçük çiftçilerdir.

Ülkemizin maden ruhsatı verilen dağlarında, maden işletmelerinin yarattığı ekolojik yıkımın savunucuları da yine kırsalda yaşayan halk olmuştur. Arazileri kamulaştırılarak, tarım alanları ve meraları ellerinden alınan köylüler, ekonomik yoksulluğa mahkum edilmekte ve madenlerde çalışmak zorunda bırakılmaktadır.

Bağımsız bir sinema türü olarak belgesel sinema, toplumun bu konuda tavrı aldığını, duyarlı olduğunu, harekete geçtiğini göstermiş ve bellek kaybına engel olmuştur. Buna iyi örneklerden biri İlky Nişancı'nın yönetmenliğini yaptığı Eko Eko Eko belgeselidir. Kır sosyolojisi üzerine çalışan akademisyen Derya Nizam, yerelliğin önemine dikkat çeker. Yereldeki insanların, bir arada, dayanışma

içinde, örgütlü ve ürününü korumaya odaklı olduğunu belirtir ve merkezden alınan kararların tüm dünyaya zarar verdiğini söyler. Belgesel sinemayı yaşam tarzı olarak seçmiş bağımsız belgeselcilerin bu yapıyı anlatması, yerel dokuyu kuran, kurgulayan, oluşturan kırsaldaki küçük aile işletmelerinin ve kooperatiflerin, bireysel bellekten kolektif belleğe geçmesine olanak sağlayacaktır.

Kuruluşunda benim de yer aldığım Belgesel Sinemacılar Birliği, 2024'te yapacağı 25. yıl kutlama etkinliklerini kırsala da taşımaktadır. Belgesel sinemanın yaygınlaşması, benimsenmesi ve öğrenilmesi amacıyla kurslar, atölyeler ve film gösterimleri düzenlenebilir. Köylerin kahveleri sinema gösterimlerine ev sahipliği yapabilir. Sinema sanatının merkezden yerele yapacağı bu yolculuk olumlu gelişmelere zemin oluşturabilir. Bu iş birliği yerelde güçlü bir karşılık bulacaktır.

SEÇİMİN BELGESELİNİ ÇEKEN KAHRINI DA ÇEKER

VEYA 'BU NE GÜZEL DEMOKRASİ'Yİ NASIL ÇEKTİK ?

Haşmet Topaloğlu

Seçim üzerine bir belgesel çekecekseniz ilk şart şu veya bu şekilde 'dayak yiyeceğinizi' kabul etmektir.

Biz bu şartı bilmediğimiz toy günlerimizde, dört yönetmen sözlü bir imza attık aramızda, bir Haziran akşamı İstiklal caddesine bakan bir terasta. Hemen ardından da ilk adayımızı aradık.

Aslında ilk telefon görüşmesi bize bu işin zorluklarının ilk işaretini verdi. Buluşacağımız bağımsız adaylar bana telefonda adresi defalarca söyledikleri halde ben, bizden sadece bir taş atımı uzaklığındaki Süşar, Şülayır, Şüşakşi veya her-ne-ise sokağının neresi olduğunu bir türlü anlayamadım. Taşı atıp peşinden gittik ve Süslü Saksı sokağı tabelasının altında soluklandık. İki eski hayat kadınının, 'tek kişilik' mütevazı bir sivil toplum kuruluşunun desteğiyle meclise bağımsız aday olmak için ilk pankartlarını hazırlayışlarını çektiğimiz gecemizi gündüzümüzü bilemeden koşturacağımız yaklaşık iki aylık süreç başladı.

Bu belgesel fikri bir süredir aklımızdaydı ve kendimizi Kasım ayındaki seçimlere hazırlıyorduk. Ancak bir anda beklenmedik bir hokus pokus ve: erken seçim! Nasıl hazırlanırız, iş gücü ne olacak, ya planlarımız? O Haziran akşamı

kararımızı verdik: *Siyaset oradaysa belgesel burada!*

Kampanya hazırlığından oyların sayılıp kazananların belli olduğu güne kadar altı kadın adayın seçim çalışmalarını günbegün izledik. Amacımız dile o zaman bile pelesenk olmuş, 'kadınlar neden siyasette kendine yer bulamıyor?' sorusunun yanıtlarından birini meclise girmek isteyen kadınların alanda, siyasetin pratiğinde yaşadıklarını gözlemleyerek aramaktı.

Çok adayla başladık çünkü vazgeçenler olabileceğini tahmin ediyorduk. Bir yandan da takip ettiğimiz adayların belgesel için uygun olup olmadığını anlamaya çalışıyorduk. Sahada aktifler mi, birbirlerinden farkları var mı, bizimle iletişimleri nasıl, çekimlere ne kadar istekliler...

İlk üç haftanın ardından 15 aday 6'ya düşürdük, düşürmek zorunda kaldık. Bu azaltmayla birlikte başlarda çektiğimiz çok çarpıcı, içerik açısından farklı, sinematografik olarak çok iyi bazı sahnelerden vazgeçmemiz gerekti.

Dört yönetmen birer adayı üstlendik ve kalan iki adayı da günlük olarak uygunluk durumumuza göre değiştirerek paylaştık.

Bazen bir adayın çalışmasını iki ekip,

iki kamerayla takip etti. Örneğin Karagümrük futbol stadında düzenlenen bir toplu sünnet düğününde bir ekip tribünde aileleri çekerken bir diğeri de saha içinde konuşma yapan adayı çekti.

Adaylara, partililere, seçmenlere doğrudan soru yöneltmedik. Hep gözlemci kalmayı tercih ettik. Nerede duracaklarına, nereye gideceklerine, kime ne kadar süre ayıracaklarına... Hiçbir şeye müdahale etmedik. Bizim için önemli olan kadınların seçim sürecinde alanlarda, evlerde ve parti ofislerinde neler yaşadıklarını, sorunlarla nasıl başa çıktıklarını görebilmektir.

Galatasaray meydanında 'Hayatı çalınmış kadınlarız. Milletvekillerini geneleve davet ediyoruz' diye pankart açan iki eski hayat kadını aday büyük ilgi çekti ve soru yağmuruna tutuldu. Belgeselcinin yerine sokaktaki insan sordu: 'Bunu neden gidip meclise anlatmadınız, neden partilerden yardım istemediniz?' Yanıtımızı adayları çevrelemiş onlarca insanla birlikte aldık: 'Kaç kez gittik, dilekçe verdik. Dinlemiyorlar, bizi önemsemiyorlar!'

Böyle anlarda omuzda kamerayla hem aksiyonu hem de çarpıcı diyalogları yakalamak, bir yandan da karakterlere yakın kalmak, uzun süren karşılıklı konuşmalarda yorgunluğa direnmek gerekiyor, malumunuz. Kaçırdıklarımız kadar yakaladıklarımız da oldu. Örneğin aynı sahneden sonlarında genç bir kadın adaylara belgeselimizin düsturunu da özetleyen bir söz söylerken oradaydık: 'Çabanızı takdir ediyorum. Her şekilde insanların bir şey görmesi için demek ki bu şekilde sokağa çıkmak lazım.'

Adaylar ve partiler arası denge gözetmek çok önemliydi. Bu konuda tedirgindik çünkü birinin çalışması daha kuvvetli görünürken diğerkininde sorunlar çıkabilirdi. Neyse ki uzun süre çekmenin avantajlarından biri de 'her adayın bir gün başından aşağı kaynar su dökülmesinin' kaçınılmaz olmasıydı.

Bir aday kadınlarla buluştuğu dostane bir avluda kendisinden bariz şekilde oğluna iş, cebine para isteyen bir kadına 'bizde böyle bir şey yok' dediğinde aldığı yanıt 'Vaar var, biz hepsini duyuyoruz' oldu, nutku tutuldu. Rakip aday sandalyelerin oturmaya yelpazelerin serinletmeye yet-mediği bir hanede 'Biz kadınları şiddetten koruyacağız' vaadinde bulunurken mahallenin sözü sayılan teyzesi bazen dayanın gerekli olduğunu savunarak, yanibaşında haliya bağdaş kurmuş, aynı parti mensubu muhtara 'Doğru söyle, dövmedin mi sende karını?' dedi. Adayın ve ekibinin elleri yüreklerinde, ağzından çıkacak iki lafa baktıkları muhtar 'E olmuştur ara sıra' diyerek vaatleri ve kampanyayı taca çıkardı. Partilerinin destekçisi konfeksiyoncudaki güvenli sularla dolaştığını düşünen aday ev sahiplerinin 'Ben böyle partinin...' diye söze başlamasıyla hızla ters yöne kulaç atarak sokağa fırladı. Seçimin ülke genelinde en genç adaylarından biri her yerde eğitimini, konulara hakimiyetini vurgularken partisinin yaşı ve egosu büyük erkek yöneticileri tarafından ofiste 'Baban nerede?' diye karşılandı, sokakta 'Çiçek gibi aday, bomba bomba' diye tanıtıldı, kürsüden halka gösterilirken güzelliğine vurgu yapmak isteyen erkek milletvekili tarafından 'Bu ne güzel demokrasiii!' diye insana fenalık geçirten bir metafora malzeme edildi. Böylece denge kendiliğinden kuruldu, belgeselimize de kırk yıl arasak bulamayacağımız ismi konuldu.

Aksilikler, hatalar oldu. Bazılarını telafi ettik, bazılarında yapacak bir şey yoktu. Örneğin Sultanbeyli'de bir evin salonunu tıka basa doldurmuş kadınlara dünyada değişen dengeleri ve parti vaatlerini anlatan ABD'de eğitim almış adayın kültürel farklılıklar yüzünden zorlanması, kadınların onu süzmesi ve uzun bir konuşmanın ardından ilk sorularının 'Sen nerelisin?' olması çok güzel bir sahneydi ama sesçi yanlış kanala giriş yaptığı için ses kaydetmediğimizi çok geç fark ettik.

Bir ofisi merkez belirledik. Televizyon haberciliğinden bir arkadaşımız merkezde koordinasyon sağladı. Adayların günlük programlarını öğrenmek, tekrar tekrar kontrol etmek, gidilecek yerler hakkında araştırma yapmak, çoğu gönüllü gençlerden oluşan ekipleri günlük olarak belirlemek, malzeme ihtiyaçlarını öğrenip bulmak... Biz

Filmin Yönetmenleri

Berke Baş
Belmin Söylemez
Somnur Vardar
Haşmet Topaloğlu

Fotoğraf: Enis Tayman

sahadaki ekipler sürekli olarak merkezle iletişim halindeydik.

Bu belgesel whatsapp, twitter hatta akıllı telefonlardan önceki bir dönemde çekildi. Konum at deme şansımız yoktu, konum günlük dilimizde yoktu. Kimin nerede olabileceğini sosyal medya üzerinden takip edemiyorduk. Basın hala gerçekten basındı. İstediklerini sorabiliyor, adaylar her istediklerini uyduramıyorlardı. Zaman zaman basınla birlik-te hareket ediyor, basın açıkla-malarına mikrofon uzatıyor, sonra da dönüp basını çekiyorduk.

Kaset dönemiydi. Şantaj kasetleri değil tabii ki, mini DV kasetlerden söz ediyorum. Doğu Bank'tan pazarlıkla ve toptan aldığımız kasetleri merkezimizden alıp çantada bol yedek tutarak çekime çıkıyorduk. Kasetleri günlük aktaracak gücümüz ve zamanımız yoktu. Sadece çekim listesini, gerekli isim ve mekanları kapak içi karta not ediyorduk.

Ne çekeceğimizi, neyle karşılaşacağımızı bildiğimiz belgesellerden değildi. Bize öğreten, bizi şaşırtan, içinde yaşadığımız toplumu hatta şehirleridaha hayatınımıza taşıyan bir çekim süreci oldu. Sadece seçim çalışması izlemedik. Farklı kesimlerin yaşam tarzlarına, kültürel

yapılarına, hayattan beklentilerine tanık olduk. Tabii birçoğunu aşağı yukarı tahmin ediyorduk ama bunlara dair yargılarımızı sorguladığımız günler de yaşadık. Gördüklerimizden etkilendiğimiz anlar da oldu. Bazen kızdık (fabrikada yemek molasındaki işçilere 'sizin için buraya kadar gelmişim, bırakın şimdi çatal bıçağı' diyen eski sendikacı aday), bazen hayret ettik (Bin Umud Adaylarını bilmeyen aday), bazen kederlendik (seçim çalışması için geneleve girmesine izin verilmeyen eski hayat kadınının demir kapı altından broşürlerini verirken 'sizin sesiniz olacağım' deyip ağlaması)... Duygularımızı belli etmedik, yorum yapmadık.

Adaylar kabul etse, istekli olsa bile danışmanları, ekipleri, partililer, akrabalar zorluk çıkarabiliyor, adayın gözünü korkutabiliyor, en iyi ihtimal çay ikramıyla, 'sizin işiniz de zor' diye başlayan aralıksız konuşmalarla dikkatimizi dağıtabiliyorlardı. Kameraman işini yapabilsin diye bazen sesçi kendini bu 'zorunlu' sohbetlere kurban ediyordu.

En çok muhattap olduğumuz soruları sıralayayım. 'Niçin çekiyorsunuz? Bu belgesel ne olacak? Kimin için çekiyorsunuz? Parayı kim veriyor? Başka kimi çekiyorsunuz? Üç gün çektiniz, yetmiyor mu? Neden bıraktınız, asıl güzel görüntüler şimdi başlıyor' Bu sorular cenderesine en güzel ama aynı zamanda kahredici örneği Trabzon'da bizzat yaşadım.

Bağımsız olarak seçimlere giren bir kadın aday Trabzon sokaklarını, tepelerdeki köyleri dolaşırken bir gün boyunca kendisine eşlik ettim. Kampanya menajerim diye takdim ettiği, iki saat içinde akrabalağa oradan da kocalığa terfi eden beyefendi ve asistanlarımız

BU NE GÜZEL DEMOKRASİ!

dedik-leri gizli kızları ve gizli kuzenleriyle bir arabada paket olmuş şekilde köyden dönerken kritik soru geldi: *başka kimleri çekiyorsunuz?* Karakterlerimiz arasında bir kürt adayın da olduğunu öğrendikten sonra nerede gösterilecek, festivaller öyle mi, bizim seçimlerden Avrupalılar'a ne diye zincirleme sorulardan sonra noktayı kadın aday değil erkek **'merkez komitesi'** koydu: **'Biz onlarla aynı filmde olmayız'**. O araba yolculuğu çekilebilse başlı başına bir kısa belgesel olurdu.

Kurgu bizi çok zorladı, doğruya doğru. Yine paylaşma yoluna gittik. Herkes bir veya iki adayı kurguladı. Tabii önce kasetlerin deşifre edilmesi gerekiyordu. Yüz küsur kaset! Biraz pösteği saymak gerekiyordu ve bunu kendi başımıza yapamazdık. Gönüllü çılgınlar bir kez daha imdada yetişti. Kasetleri dvd'lere aktardık, evlere dağıttık, timecode yazmanın yolunu, konuşmaları anlaşılır deşifre etmenin yordamını gösterdik. Kendimiz de oturup birer birer seyrederek sahnelerden önemli anları not aldık. Sonra kendi köşemizde kestik biçtik, parçaları kabaca biraraya getirdik. 140 dakika civarında bir kaba kurgu çıktı ortaya.

Toplanıp bütün bir gün izledik, tartıştık, notlar aldık. Oradan ikinci bir kaba kurgu çıktı. Birlikte bir tam gün mesai daha yaptıktan sonra belgesele son şeklini verdik.

Gerçek şu: kendi kararımızla, kendi imkanlarımızla (maddi ve teknik) çektik. Sadece kurgu aşamasında İsveç Konsoloslğu, temel ilgi alanlarından **'politikada kadının varlığı'** ile birebir uyduğu için küçük bir destek verdi. Kimse bir karesine bile karışmadı, karışa-madı. İstanbul Film Festivali'nde prömiyeri yapıldı, Saraybosna ve Göteborg film festivallerinde, ARTE kanalında, KA-DER etkinliklerinde gösterildi. O sırada Bodrum'da düzenlenen bir belgesel festivalinde SİYAD ödülünü Can Candan'ın yaptığı '3 Saat' belgeseliyle paylaştı.

Yine önemli bir festivalimizin ön jürisi tarafından **'politik olarak doğru bulunmadığı'** için yarışmaya alınmadı (baklayı ağızlarından biraz zorlayarak çıkarttık, itiraf ediyorum).

Sadece festival seçicileri mi? Kaybeden partinin üyeleri festivalde ayrılan koltukları boş bıraktılar, adaylardan bazıları kendi sahnelerini beğenmediler (ki senaryoyu biz yazmamıştık), belgeselcilerin düzenlediği özel bir gösterim sonrasında ilk soru **'nereli olduğum'**du (alma adayın ahını...). İsrarlı izleyicinin öğrenmeye çalıştığı kürt olup olmadığımı.

Belki de **'Nerelisin?'** diye bir belgesel çekmeliyiz, mutlaka daha çok iş yapar.

Uzun dipnot

"Bu Ne Güzel Demokrasi!" belgeselini 2007 seçimlerinde çektik. Üç partiden dört ve bağımsız katılanlardan iki adayı takip ettik. O dönemde belgeselci 6 arkadaş biraraya gelip **'filmist'** diye bir grup kurmuştuk. Bu gruptan ben, Berke Baş, Somnur Vardar ve Belmin Söylemez belgeselin yönetmenliğini üstlendik. Melis Birder ve Elvan Kıvılcım çekimlerde önemli katkıda bulundular. Belgeselci, arkadaşlarımız, ağırlığı Mithat Alam Film Merkezi duyurusuyla bize ulaşan gençler gönüllü olarak kamera, ses, kurgu, asistanlık konularında destek verdiler. Televizyonda haber ve program tecrübesi olan Fazilet Onat Kolumisa merkezdeki organizasyonu üstlendi.

Çok kişiye teşekkür borcumuz var. Taksitlerden birini bu vesileyle takdim edeyim: Zeynel Doğan, Gökçe İnce, Özgür Doğan, Ali Aga, Onur(Atıl) Demir, Ebru Erdoğan, Bişar İçli, Çetin Baskın, Dorian Jones, İlker Canikligil, Adnan Elial... Unuttuklarımız varsa affola.

Hepimiz çok hevesliydik, büyük bir şevkle çalıştık, çok şey öğrendik, çok yorulduk. Dönüp bakıyoruz da, iyi ki yorulmuşuz.

Dr. Semra Güzel Korver, Prodüktör

Semra Güzel Korver, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümünden mezun oldu, ardından yüksek lisans ve doktorasını tamamladı. 1992'de başladığı meslek hayatında başarılı işlere imza attı ve çok sayıda ödül aldı. 1999 yılında TRT tarafından açılan sınavı kazanarak yapımcı ve yönetmen olarak göreve başladı. **"İlhan Amca", "Fan-Atik", "Şehir İnsanları", "Alamanya Alamanya", "Multikulti Haberler", "Orada Doğum Burada Büyüdüm"** gibi belgesellerde yer aldı. PRIX Europa, Al Jazeera Belgesel Film Festivali, Antalya Altın Portakal Film Festivali gibi birçok ulusal ve uluslararası festivalde jüri üyesi, jüri başkanı ve danışman oldu. 2010 yılında Avrupa Konseyi'nin **"Ayrımcılığa Karşı Sesini Yükselt"** kampanyasında uzman olarak görev aldı, İstanbul Avrupa Medya Buluşması'nın koordinatörlüğünü yaptı. Güneydoğu Avrupa Yayın Birliği (SEE PMS) Ortak Yapımlar Grubunda editör olarak bulundu. Avrupa Yayın Birliği (EBU) Kültürlerarası ve Çeşitlilik Grubunda bir dönem başkanlık yaptı. 8 yıl boyunca bu grupta prodüktör, yönetmen ve editör olarak etkin çalıştı. Belgesel Sinemacılar Birliği kurucu üyelerinden olan Korver, bir sezon başkanlık görevini de üstlendi. Bazı gazete, dergi ve kitaplarda bilimsel makaleleri, denemeleri ve röportajları yayımlanan Korver, web sayfalarında sinema ve belgesel üzerine yazılar da yazıyor. Semra Güzel Korver, TRT'de prodüktör olarak mesleğine devam ediyor.

TRT AKADEMİ

TRT Akademi online ve yüz yüze eğitim veren bir platform olarak, öncülük eden bir medya okulu olma hedefiyle hayata geçti. TRT Akademi'nin en önemli video eğitimlerinden biri olan Belgesel Yapımlar eğitimi bir dönem başkanlığımızı da yapan BSB'nin kurucu üyelerinden yönetmen - yapımcı ve sinema yazarı Dr. Semra Güzel Korver tarafından veriliyor. 8 bölümden oluşan eğitimde belgesele dair temel bilgilerin öğretilmesi ve başlangıç aşamasından son aşamasına kadar bir

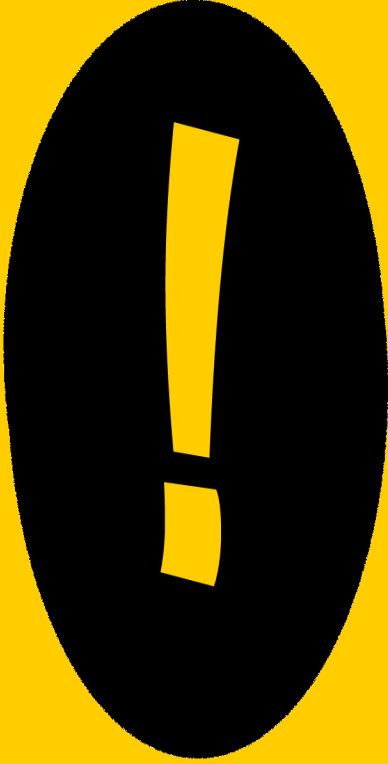
belgesel hazırlanması için gereken bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanıyor. Eğitimin içeriğinde belgeselin tanımını yapmak, türlerini ve belgesel projesi hazırlarken izlenecek yolu göstermek, 5N1K formülünün kullanımı ve püf noktalarının altını çizmek, masa başı çalışma, sözlü proje sunum teknikleri ve radyo belgeselciliği üzerine özgün ve pratik bilgiler bulunuyor.

Aşağıdaki linkten detaylı bilgi alabilirsiniz.

<https://www.trtakademi.com/tr/egitim/belgesel-yapimlar->

Eğitimin Hedefleri

- Belgeselin tanımını yapmak,
- Belgesel yapımının olmazsa olmazlarını açıklamak,
- Belgesel türlerini öğretmek,
- Belgesel projesini yazarken izlenecek yolu göstermek,
- Belgesel projesi hazırlamanın püf noktalarını göstermek,
- Radyo belgeseli yapım süreçlerini açıklamak,
- Radyo belgeseli kayıt ve kurgu aşamalarında dikkat edilmesi gereken önemli noktaları göstermek.

Nasihatname

*Belgeselci yaşadığı dünyanın var olan
"sorunlarını ve gerçekliklerini" yansıtmalıdır.
Bunu yaparken "geçmişe düşmanlık" duymadan,
"gelecek hakkında kehanetten" bulunmaktan kaçınmalıdır.*

